

Jalostuksen tavoiteohjelma

Kingcharlesinspanieli

2021-2025

Hyväksytty rotua harrastavan yhdistyksen yleiskokouksessa 02.03.2021

Hyväksytty rotujärjestön yleiskokouksessa [pp.kk.vuosi]

SKL:n jalostustieteellinen toimikunta hyväksynyt [pp.kk.vuosi]

Sisälllys

1. YHTEENVETO	3
2. RODUN TAUSTA	5
3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA	5
4. RODUN NYKYTILANNE	5
4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja	6
4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	11
4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	11
4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	11
4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet	11
4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen	11
4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohtista sekä niiden korjaamisesta.....	12
4.3. Terveys ja lisääntyminen	12
4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat	12
4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat	12
4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt	22
4.3.4 Lisääntyminen.....	23
4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	25
4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	25
4.4. Ulkomuoto	25
5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA	29
6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS	30
6.1 Jalostuksen tavoitteet	30
6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille	32
6.3 Rotujärjestön toimenpiteet	34
6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	34
6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	35
7. LÄHTEET	35
8. LIITTEET	36

1. YHTEENVETO

Kingcharlesinspanieli on FCI:n roturyhmään 9 kuuluva, englantilaista alkuperää oleva seurakoira, joka on erityisen lempeä, iloinen, omistajaansa kiintyvä ja on vieraita kohtaan jonkin verran pidättyväinen. Tällä rodulla on monta yhtäläisyyttä cavalier kingcharlesinspanieliin, mutta rotu ei ole koskaan saavuttanut samaa suosiota seurakoirana. Värimuunnokset ovat samat neljä kuin cavalierilla. Blenheim (valkoinen punaruskein merkien), tricolor (valkoinen mustin ja tan merkein), black & tan (musta tan merkein) ja ruby (punaruskea). Eroavaisuudet näiden kahden rodun välillä näkyvät selkeimmin kuonon pituudessa ja etenkin luonteessa. Selkeä oma rakennepiirre tässä rodussa on satunnaiset osittain yhteen kasvaneet anturat ja kynnet.

Rodun historia on usean sadan vuoden pituinen (todennäköisesti 1500-luvulta) ja saanut alkunsa joukosta pieniä eurooppalaisia spanieleita sekä pienistä lyhytkuonoisista aasialaisista koirista (todennäköisesti japanese chin tyyppiset), jotka olivat brittiläisen kolonialismin aikana suosittuja ylhäisön keskuudessa.

Rodun populaatio on maailmanlaajuisesti pieni ja Suomessa pentuja on rekisteröity viimeisten 20 vuoden ajan noin 20 vuosittain. Rotu on edelleen varsin vähän tunnettu, vaikka sen kasvatus alkoi Suomessa jo 1960-luvulla.

Aikaisemmin oli yleistä typistää kingcharlesinspanieleiden hännät. Nykyisin syntyy sattuman varaisesti pitkähäntäisiä ja töpöhäntäisiä yksilöitä. Joillain yksilöillä on havaittu häntämutkia. Tutkimukset ovat osoittaneet, että nämä häntämuutokset eivät liity muiden selkärangan muutosten periytymiseen.

Rodun terveystilanne on yleisesti hyvä. Terveysriskejä on, mutta mikään ei ole noussut selkeäksi ongelmaksi. Keskeisimmät riskit ovat sydämen läppävikä sekä selkäytimen ontelotauti (syringomyelia, chiari malformation), jotka ilmetessään voivat merkittävästi vaikeuttaa koiran elämää ja johtaa ennenaikaiseen kuolemaan. Yhdistys on painokkaasti suositellut sydäntutkimuksia kaikille kingcharlesinspanieleille. Jalostuskäyttöä ei suositella alle 2 vuoden ikäisille koirille. Kasvattajan tulisi perehtyä tunnistamaan tyypilliset selkäytimen ontelotaudin oireet käyttäytymisessä. Nämä oireet yleensä ilmenevät 2 vuoden ikään mennessä. Selkeästi oireileva yksilö tulee kuvauttaa (magneettikuvaus), jotta tauti saadaan kuvantamisella vahvistettua ja sulkea pois jalostuksesta.

Rotu on lyhytkuonoinen (brakykefaalinen) ja tämä rakenne on todettu olevan riskitekijä niin sanottuun brakykefaaliseen oireyhtymään (BOAS, brachycephalic obstructive airway syndrome). Lyhyt kuono voi merkitä hengitys- ja/tai lämmönsäätelyongelmia, ja sen lisäksi sekundäärisesti myös silmäongelmia (kuivat silmät, silmäripsien väärät asennot jne.) ja syömiseen liittyviä ongelmia (refluksi, herkkyyks oksentaa jne.). Tässä rodussa ei ole tavattu selkeitä BOAS-sairautapauksia ja tehdyt rasisitustestit tukevat tätä olettamusta. Yhdistys on painokkaasti suositellut etenkin jalostusyksilöiden rasisitustestausta kävelytestillä. Vain rasisitustestin hyväksytyt suorittaneet koirat sopivat jalostukseen. Jalostuskoirille suositellaan myös virallista silmätutkimusta.

Vaikka kingcharlesinspanieli on lyhytkuonoinen, sen rakenne ei ole bulldoggimaisen tanakka vaan huomattavasti kevyempi. Tämä koira liikkuu sulavasti ja eloisan ketterästi. Kuten muiden kääpiökoirien osalta suositellaan polvien tarkastusta ja suositaan mahdollisimman tervepolvisia yksilöitä jalostuksessa.

Rodun ominainen luonne (lempeä ja iloinen) on sen valttikortti. Tätä voisi hyödyntää enemmän, esimerkiksi terapiakoirana tai kaverikoirana. Selkeästi arkoja koiria on suhteellisen vähän ja tasapainoiselle luonteelle ratkaisevaa on kasvatus ja ympäristön vaikutus.

Luonne ja käyttäytyminen	
Tavoitteet	jalostussuosituks
Lempeä, iloinen, reipas, ystävällinen ja kiintyvä	Hyväksytty näyttelytulos (virallinen)

Terveys	
Tavoitteet	jalostussuosituks
Kliinisesti terve koira Välttää perinnöllisten vikoja ja sairauksien lisääntyminen	Jalostukseen aikaisintaan 24 kk ikäisenä, viralliset sydän-, polvi- ja silmätutkimus sekä hyväksytty kävelytesti ennen astutusta

Lisääntyminen	
Tavoitteet	jalostussuosituks
Luonnolliset lisääntymistoimet, normaalit astutukset, luonnolliset synnytykset, emo hoitaa pennut, terveet ja elinvoimaiset pennut ja pentuekoot	jalostukseen vain vähintään 24 kk ikäiset

Rakenteen ja anatomian terveys	
Tavoitteet	jalostussuosituks
Liikkuu normaalisti, rotumääritelmän mukainen koko ja rakenne	Kävelytesti ja polvitutkimus, hyväksytty näyttelytulos (virallinen)

Käyttöominaisuudet	
Tavoitteet	jalostussuosituks
Luonteeltaan erinomainen seurakoira	Arkoja, pelokkaita tai aggressiivisia koiria ei käytetä jalostukseen, hyväksytty näyttelytulos (virallinen)

Jalostuspohja	
Tavoitteet	jalostussuosituks
Laaja geenipooli	Ei toisteta samoja yhdistelmiä. Ei sukusiitosta. Matador-käytön rajoitukset. Suositetaan erisukuisten ulkomaalaisten koirien käyttöä (tuonti tai ”leasing”) rikastuttamaan jalostuspohjaa

Rodulle on kirjattu jalostusohje, joka suosittelee, että emä ja isä on tutkittu silmien, polvien (patella-luksaatio) ja sydämen osalta ennen astutusta. Tämän tavoiteohjelman myötä suosituksena on myös kävelytesti.

2. RODUN TAUSTA

Rotu on alkuperältään Iso-Britanniasta, eritoten aateliston suosima seurakoiria ja jossain määrin myös käytetty lintujen metsästyksessä. Ensimmäiset merkinnät rodusta löytyvät vuodelta 1570 (Elisabeth I hovissa) ja nykyinen valmis lyhytkuonoinen rakenne on kirjattu jo vuonna 1845.

Rotu on kehittynyt nykyiseen muotoonsa eurooppalaisten spanieleiden (jotka ovat nykyisin sukupuuttoon kuolleet); *gredin*-, *pyrame*-, *truffle*-, *Duke of Norfolk's Sussex spaniel*- ja *trawler*-rotujen pohjalta risteytettynä Aasiasta tuotujen lyhytkuonoisten pienten koirien kanssa. Lähinnä 1600- ja 1700-luvun tyyppisiä kiinanpalatsikoiria, japanese chinejä ja mopseja.

Rodulla on osaksi yhteinen kehityshistoria cavalier kingcharlesinspanielin kanssa, mutta se eriytyi tästä jo 1800-luvulla. Japanese chinin ja kingcharlesinspanielin pään muodossa on paljon yhtäläisyyksiä, mutta korvien muodossa on eroavaisuuksia ja pään suhteellinen koko vartaloon verraten on kingcharlesinspanielilla isompi ja massiivisempi.

Rodussa ei ole eri linjoja, vaikka usein kirjavat ja yksiväriset linjat on pidetty erillään, tarkoituksena välttää värvirheelliset (yksiväriset, joilla pienet valkeat laikut). Tästä on kuitenkin asteittain luovuttu.

Ensimmäiset kingcharlesinspanielit tulivat Suomeen 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa, mutta kasvatus Suomessa alkoi virallisesti vasta 1960-luvulla Englannin tuonneilla. Ensimmäiset kennelit of Zlazano (Kangassalo) ja Absinth's (Castrén). Kanta laajeni selvästi heti 70-luvun alussa, kun Anncourt-kenneliin tuotiin useita koiria Englannista. Rodun kasvatus on alusta saakka ollut alle 10 kasvattajan käsissä ja rotu ei missään vaiheessa ole ollut erityisessä suosiossa. Rodun rekisteröinnit vuosittain ovat pysyneet tasaisesti kahdenkymmenen yksilön tuntumassa.

3. JÄRJESTÖORGANISAATIO JA SEN HISTORIA

Kingcharlesinspanieli ry perustettiin vuonna 1974. Kingcharlesinspanieli ry on rotua harrastava yhdistys, joka liittyi vuonna 1974 rotujärjestöön Suomen Seura- ja kääpiökoirayhdistykseen, josta sittemmin erkani nykyinen Suomen Kääpiökoirat ry. Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki ja sen toiminta kattaa koko maan. Yhdistyksen tarkoituksena on edistää puhdasrotuisten kingcharlesinspanielien kasvatusta ja jalostusta Suomessa sekä näiden koirien käyttöä ja tunnetuksi tekemistä. Tavoitteena on myös luoda hyvää yhteishenkeä ja yhteenkuuluvuutta jäsenten ja muiden koiranomistajien, rotujärjestöjen ja -yhdistysten kesken.

Yhdistys tiedottaa jäsenistöään julkaisemalla neljä kertaa vuodessa ilmestyvää KingCalle-lehteä ja ylläpitämällä yhdistyksen internet- ja Facebook-sivuja. Lisäksi yhdistys järjestää vuosittain kaksi jäsenille avointa kokousta, vuosikokouksen keväisin ja syksyisin syyskokouksen, sekä kesäpäivät.

Yhdistyksen hallinnosta vastaa syyskokouksessa valittu hallitus, johon kuuluu seitsemän jäsentä: puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, sihteeri, taloudenhoitaja ja kolme varsinaista jäsentä sekä kaksi varajäsentä. Yhdistykselle valitaan vuosittain jalostus- ja pentuneuvojaksi henkilö vastaamaan jalostus- ja

pentuneuvonnasta. Hallitus toimii jalostustoimikuntana ja vastaa viestinnästä. Yhdistyksen säännöt ovat liitteessä 2.

Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden 2020 lopussa oli 62 jäsentä, joista 4 ulkomaalaista, 8 perhejäsentä ja 1 nuorisojäsen. Kingcharlesinspanieli ry:n jäsenmäärä on koko yhdistyksen toiminta-ajan ollut vuosittain noin 50-70 henkilöä.

Yhdistyksen hallitus toimii jalostustoimikuntana ja noudattaa toimintaohjeenaan jalostuksen tavoiteohjelmaa.

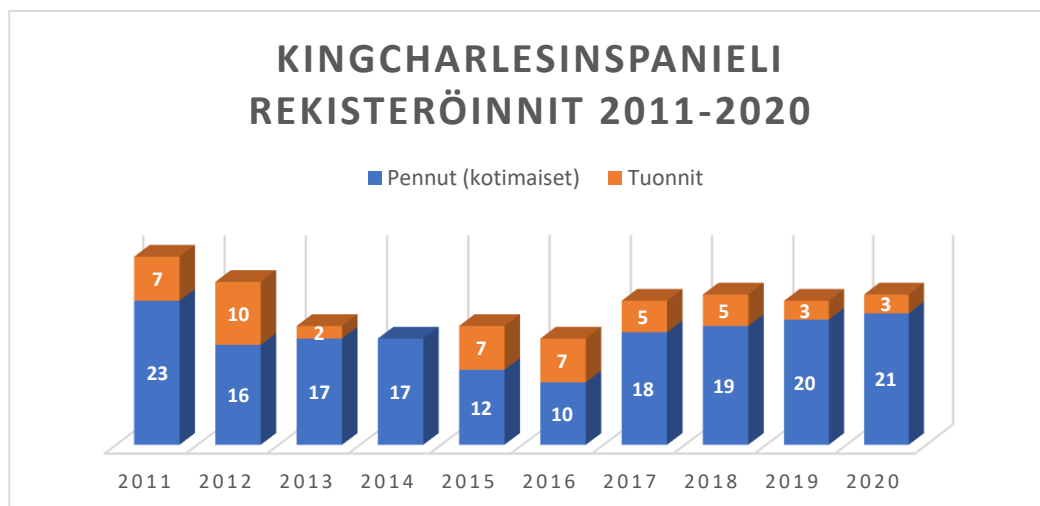
4. RODUN NYKYTILANNE

4.1. Populaation rakenne ja jalostuspohja

Helmikuuhun 2021 mennessä on Suomessa rekisteröity kaikkiaan 718 kingcharlesinspanieliä.

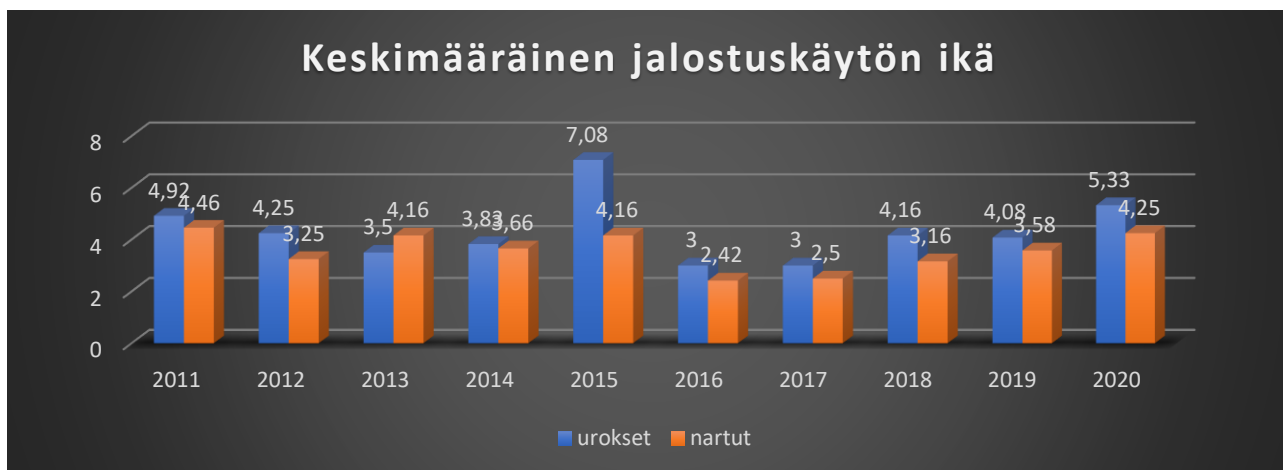
Vuosina 2016-2020 rekisteröitiin Suomessa 115 kingcharlesinspanieliä, joista 23 oli tuontikoiria ja loput kotimaisia pentuja. Luvut ovat pysyneet samankaltaisina viimeisten neljän vuoden ajan. Kanta kasvaa vuosittain noin 20 koiralla, vaikka pentujen määrä on ollut hienoisessa kasvussa viime vuosina.

Vuosittain Suomeen tuodaan 3-5 kingcharlesinspanieliä lähinnä Englannista ja Tsekeista. Viimeisen 10 vuoden aikana on koiria tuotu ulkomailta keskimäärin 5,4. Tuontikoirien määrä on parina viime vuonna ollut vähäisempi kuin aiemmin. Seuraavassa kaaviossa on esitetty rodun rekisteröintimäärät, eroteltuina tuontikoirien määrät ja kotimaiset pennut.

Kaavio 1: Kingcharlesinspanielien rekisteröinnit Suomessa 2011-2020. (jalostus.kennelliitto.fi 2021)

Viimeisimmän kymmenen vuoden aikana jalostukseen käytettyjen koirien keskimääräinen ikä on vaihdellut vuosien välillä narttujen 2,5 vuoden keskimääräisestä iästä urosten noin 7 vuoden keskimääräiseen ikään. Useammin jalostukseen käytetyt urokset ovat olleet keski-ikästään vanhempia kuin jalostukseen käytetyt nartut. Viimeisen viiden vuoden aikana keskimääräinen jalostuskäytön ikä on noussut, mikä osoittaa, että jalostuskäyttö jakautuu useampien vuosien ajalle ja näin olen koirien terveydestä ja periyttämistä ominaisuuksista tiedetään enemmän. Seuraavassa kaaviossa on kuvattu kingcharlesinspanielin jalostuskäytön ikää viimeisen 10 vuoden ajalta.

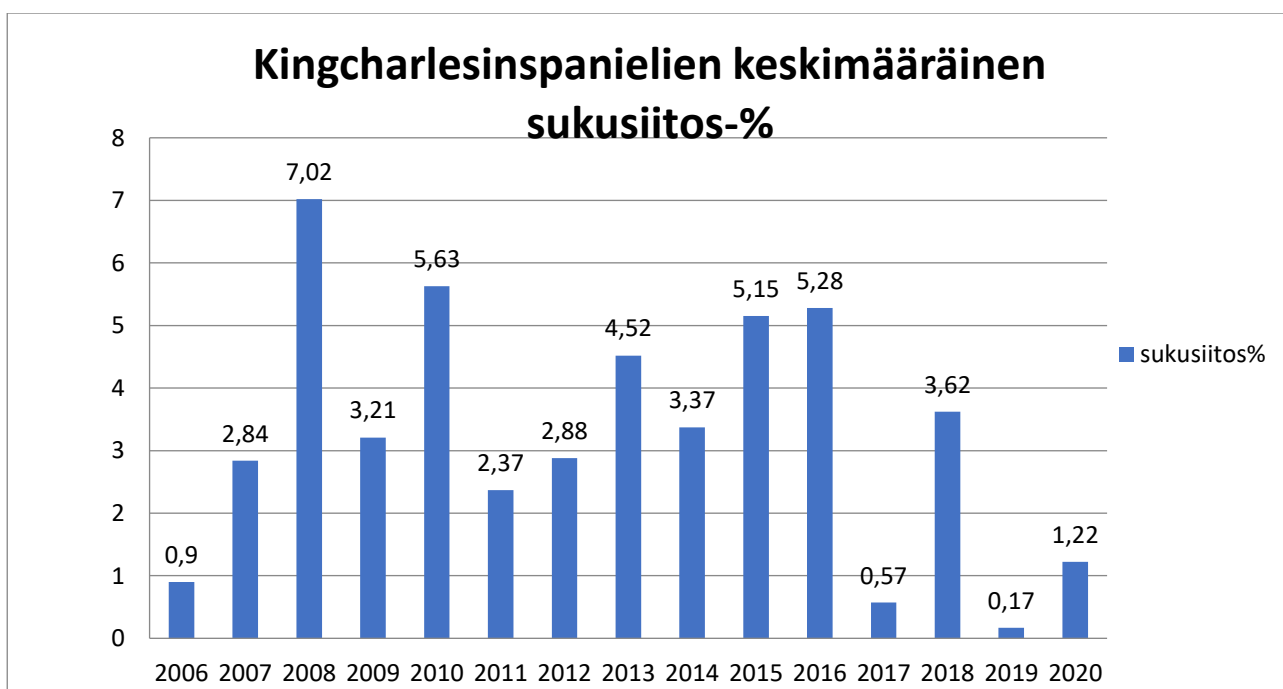

Kaavio 2: Kingcharlesinspanielin keskimääräinen jalostuskäytön ikä 2011-2020. (jalostus.kennelliitto.fi 2021)

Tietoa sukusiitoksesta

www.kennelliitto.fi/sukusiitos

Vuosina 2016-2020 syntyneiden kingcharlesinspanielien keskimääräinen sukusiitosprosentti, joka vaihtelee 0,17-5,28 välillä, on hyvin alhainen verrattuna siihen, että mahdolliset haitat alkavat yleensä näkyä vasta, jos sukusiitosprosentti ylittää 10. Rodussa on onnistuttu käyttämään jalostukseen yhdistelmiä erisukuisista linjoista, pienestä populaatiosta huolimatta. Vaihtelua yksittäisten pentueiden välillä on jonkin verran.

Kaavio 3: Kingcharlesinspanielin keskimääräinen sukusiitosprosentti vuosilta 2006-2020. (jalostus.kennelliitto.fi 2021)

Seuraavissa taulukossa (taulukko 1 ja 2) on esitetty viimeisen 10 vuoden (2011-2020) aikana runsaimmin jalostukseen käytettyjen koirien jälkeläismäärät, pentuemäärät yhteensä sekä toisessa polvessa olevien pentujen määrä tähän mennessä.

Taulukko 1. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta.
(jalostus.kennelliitto.fi)

Uros		syntymä vuosi	yhteensä		Tilastointiaikana %-osuus	Toisessa polvessa	
			Pentueita	Pentuja		Pentueita	Pentuja
1	MARSWARD MY MATE MARCHOG	2000	7	23	4,05 %	10	25
2	LACY'S PRINCE EBONY	2013	7	21	12,14 %	5	15
3	CAVELLA CHARLESTON	2010	7	19	10,98 %	3	7
4	LACY'S BLACKIE LAWLESS	2006	4	16	2,31 %	4	7
5	LANKCOMBE NOEL	2015	4	14	8,09 %	0	0
6	LACY'S SYMPHONY	2005	3	12	2,89 %	7	11
7	TUCHERISH LACYS DARK STROM	2015	3	9	5,20 %	0	0
8	BONITOS COMPANEROS DELUXE JOHNNY BE GOOD	2012	4	8	4,62 %	0	0
9	PAULIAN PADDINGTON	2008	2	8	4,62 %	0	0
10	DOWNSBANK DRAMBUHIE	2012	2	7	4,05 %	2	5
11	ANNCOURT TUDOR KING	2014	2	7	4,05 %	0	0
12	RUSSISCH GEIST GOLDEN APPLE	2014	2	7	4,05 %	0	0
13	IT'S SVERANA PRINCE PHILIP	2006	3	7	2,89 %	9	26
14	BONITOS COMPANEROS DELUXE ON AIR	2015	2	6	3,47 %	0	0
15	LACY'S DARK PASSION	2011	3	6	3,47 %	3	6
16	IVORY RUBINOWY SKARB	2008	2	6	2,89 %	2	5
17	CONTRARIWISE THE WIZARD KING	2009	2	5	2,89 %	1	5
18	ELIITIN ALICEN ALBERT	2010	1	4	2,31 %	5	14
19	LACY'S STORYTIME	2012	3	4	2,31 %	1	2
20	VIKY KARAJ	2011	1	4	2,31 %	0	0

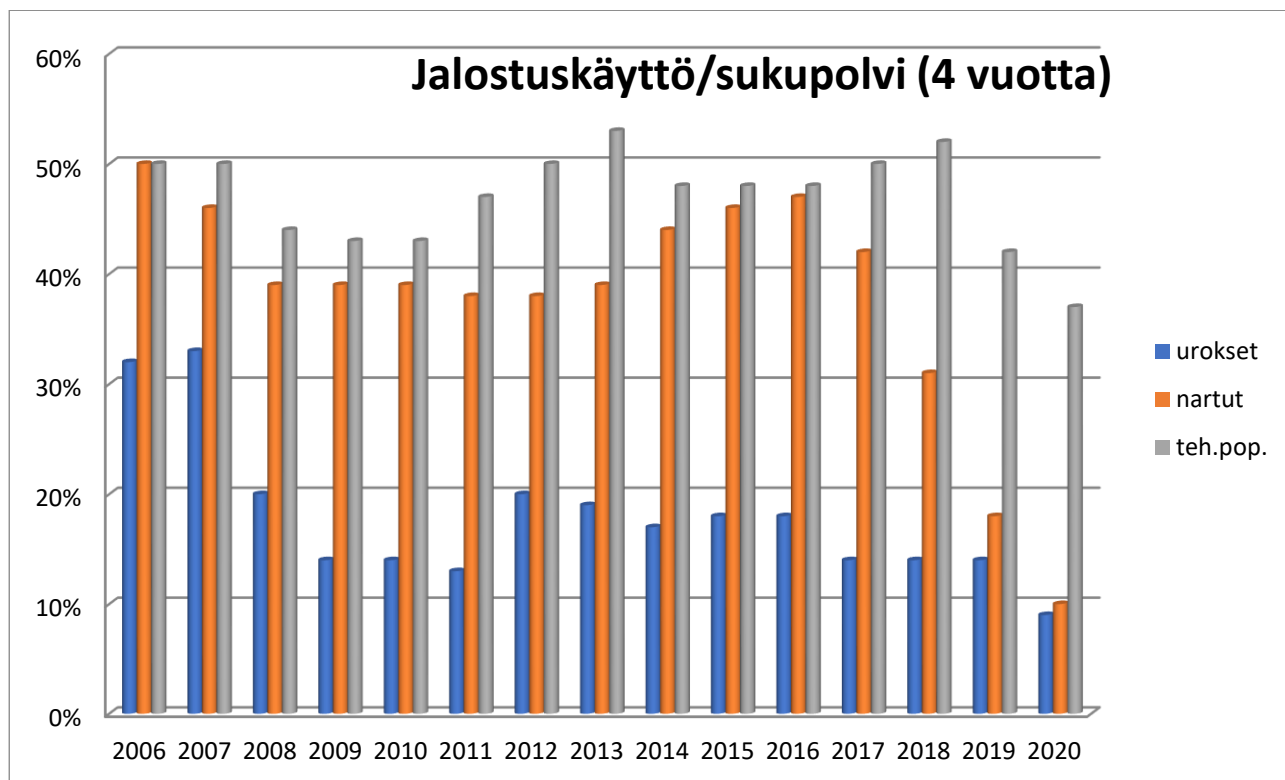
7 eniten jälkeläisiä saaneista urosta on tuottanut 50 % vuosina 2011-2020 syntyneistä pennuista.

Taulukko 2. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 19 narttua.
(jalostus.kennelliitto.fi)

	Narttu	syntymävuosi	yhteensä		Tilastointiaikana %-osuus	Toisessa polvessa	
			Pentueita	Pentuja		Pentueita	Pentuja
1	LACY'S SWEET MELODY	2009	3	12	6,94 %	19	45
2	MYLADY QUEENY FAPELLA GRAY	2017	2	10	5,78 %	2	9
3	MARJANIEMEN MY MAGIC KOHINOOR	2015	2	10	3,47 %	0	0
4	BONITOS COMPANEROS DELUXE STRAWBERRY	2016	3	9	5,20 %	1	2
5	CHIC CHOIX AMBER LEE EVANS	2004	3	9	2,31 %	5	12
6	RAPIDASH ELIZA DOLITTLE	2010	2	8	4,62 %	3	8
7	TUCHERISH EMMA CAVANNES	2006	2	8	4,62 %	0	0
8	DASHING MELODY CHARLY UNLIMITED	2006	3	8	2,31 %	6	18
9	LACY'S SWEET ALEXANDRA	2014	3	7	4,05 %	0	0
10	LACY'S SWEET AMELIA	2014	2	7	4,05 %	0	0
11	HARIETTA TWEE Z VALLDEMOSE	2015	2	6	3,47 %	0	0
12	LACY'S DEAR DANIELLE	2015	3	6	3,47 %	0	0
13	LACY'S MAGIC TRICK	2010	2	6	3,47 %	3	6
14	FLIVVERWAY THE EMMY	2008	1	5	2,89 %	2	5
15	KATRILL LITTLE LADY	2008	1	5	2,89 %	1	1
16	PIKKANAN RUBY ACROBAT	2014	2	5	2,89 %	1	2
17	ROSSBELL'S LADY PENELOPE	2011	1	5	2,89 %	0	0
18	LACY'S SO SWEET	2012	3	5	2,89 %	0	0
19	TARANTELLA SOLAR PRINCESS	2015	1	5	2,89 %	0	0

9 eniten jälkeläisiä saaneista nartuista on tuottanut 50 % vuosina 2011-2020 syntyneistä pennuista.

Rodun tehollinen populaatio on pieni, kun tunnusluku on alle 50 %. Eri uroksia käytetään jalostukseen vähemmän kuin narttuja. Seuraavassa kaaviossa on esitetty urosten ja narttujen jalostuskäyttö ja tehollinen populaatio ja sen kehittyminen 2006-2020.

Kaavio 4: Jalostuskäyttö/sukupolvi 2006–2020. (Jalostus.kennelliitto.fi)

Pienestä populaatiosta johtuen eniten jalostukseen käytetyillä koirilla on yli 5 % pentumäärästä sukupolven aikana. Luku on suurempi uroksilla, joilla saattaa olla jopa yli 10 % osuus 10 vuoden aikana syntyneistä pennuista. Pentumäärän rajoittaminen heikentäisi jo ennestään harvalukuisen rodun määrää. Jalostukseen käytetyt tuontikoirat eivät juurikaan ole sukua toisilleen, varsinkin USasta, Englannista ja Tsekeistä tuodut yksilöt. Jalostukseen on suhteellisen tasapuolisesti käytetty eri kenneleiden eri linjaisia koiria. Näin on pystytty hyvin hyödyntämään rodun geenipohjaa laajemmin. Laajemmin tarkasteltuna pentujen perimässä on uusia ja vanhoja sukutauluja eri maista.

Kingcharlesinspanieli on maailmanlaajuisesti erittäin harvinainen rotu. Rodun populaatio sen kotimaassa Englannissa on suurempi kuin muualla. Vuosittaiset rekisteröinnit ovat olleet 150-200 yksilöä. Nyt rekisteröinnit ovat laskeneet 130 pentuun vuodessa, koska oletettavasti keskustelu BOAS-oireista on vaikuttanut sekä ostajiin että kasvattajiin. Englannissa pentumäärän laskuun on vaikuttanut todennäköisesti myös rajoitukset kasvatettavien pentujen määrässä.

Muissa Pohjoismaissa vuosittaiset rekisteröinnit ovat suurin piirtein samoissa lukemissa Suomen kanssa. Rotutyyppi on melko yhtenäinen kaikkialla maailmassa, mutta koirien koot vaihtelevat paljon.

Kingcharlesinspanieleita on jo lähtökohtaisesti vähän ja pentuja syntyy vähän. Jalostuksessa on kuitenkin pyritty käyttämään laajasti erisukuisia uroksia ja narttuja. Käytetyimmät vanhemmat ovat tuottaneet vain noin 10 % pennuista. Eniten jalostuspohjaa kaventaa kingcharlesinspanielien vähäinen määrä. Myös kasvattajia on vähän.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Rotumääritelmän mukaan kingcharlesinspanieli on seurakoira. Se on iloinen ja älykäs kääpiöspanieli, pidättyväinen, lempeä ja omistajiinsa kiintyvä.

4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Tänä päivänä kingcharlesinspanielien luonteita pidetään hyvinä, vaikka jonkin verran arkuutta esiintyy tietyissä tilanteissa. Tämä yleinen käsitys juontuu siitä, miten rodun edustajat selviävät näyttelytilanteessa, vieraiden koirien läheisyydessä ja miten antavat ulkomuototuomareiden eli vieraiden ihmisten kohdata ne. Hyvällä luonteella tässä yhteydessä tarkoitetaan sitä, että koira voi kohdata vieraita ihmisiä ja toisia koiria saamatta huomattavaa pelkoreaktiota sekä ilmentäen rodulle tyypillistä iloista ja rauhallista luonnetta. EVA-tulokset näyttelyissä ovat harvinaisia, noin 1 % luokkaa (taulukko 7 kohdassa 4.4).

Eri maiden kingcharlesinspanielien välillä ei ole suuria eroja eroa luonteissa, koska rodun geenipooli ja populaatio maailmanlaajuisesti on verraten pieni.

Muutama rodun edustaja on luonnetestattu yli 10 vuotta sitten, mutta koska arkuus ei ole yleinen (eikä katsottu olevan merkittävä ongelma) ei ole laajemmin tai systemaattisesti testattu. Rodusta ei ole laadittu erityistä ihanneprofiilia luonnetestin arviointiin.

4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet

Rodun alkuperäinen käyttö on seurakoira, vaikkakin osalla löytyy jäljestämisviettiä. Rodunomaiset alkuperäiset käyttäytymistarpeet täyttyvät seurakoirana. Seurakoirille ei yleisesti ole käyttökokeita.

Kingcharlesinspanielien kanssa harrastetaan koiranäyttelyitä. Viime vuosina näyttelyissä on annettu 170-270 näyttelytulosta (Vuonna 2020 tapahtumat vähenivät selkeästi Covid-pandemian vuoksi). Suomen Kääpiökoirat ry:n (SKKY) järjestämä jokavuotinen näyttely edustamilleen roduille on kingcharlesinspanieli-rodun erikoisnäyttely.

Viimeisin jalostustarkastus järjestettiin Kingcharlesinspanieli ry:n toimesta 10.8.2013. Tarkastuksen suoritti Marja Kurittu.

4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen

Koirien yksinoloon liittyen ei tiedettävästi esiinny ongelmia, tosin tästä ei ole tehty kyselyä.

Lisääntymiskäyttäytymisestä, sosiaalisesta käyttäytymisestä, peloista ja ääniherkkyydestä tai ikään liittyvistä käytöshäiriöistä ei ole tehty systemaattista kyselyä, joten emme voi kirjata tästä huomioita.

Kingcharlesinspanieli kiintyy omistajaansa vahvasti ja tämä kiintymys voi olla niin vahva, että se kieltäytyy kulkemasta muun henkilön kanssa.

Rodussa ei ole tullut esille rakenteellista tai terveydellistä seikkaa, joka todistettavasti vaikuttaisi käyttäytymiseen.

4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Arkuus vieraita kohtaan tai vieraassa tilanteessa on keskeisin ongelma, joskaan ei yleinen. Rodulle tyypillistä on pidättyväisyys vieraita kohtaan ja tämä piirre voi olla korostunut yksittäisissä yksilöissä. Osasyynä voi olla emolta opittu käytösmalli ja osasyynä voi olla liian vähäinen totuttaminen vieraita ihmisiä, koiria, esineitä, tilanteita ja ääniä kohtaan varsinkin kasvuiässä.

Selvästi arkaa narttua tai urosta ei tulisi käyttää jalostuksessa.

4.3. Terveys ja lisääntyminen

4.3.1 PEVISA-ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

Kingcharlesinspanielilla ei ole PEVISA-ohjelmaa. Rodulle tarvitaan ensin uusi ja saatavilla olevan tiedon mahdollisimman kattavasti huomioon ottava jalostuksen tavoiteohjelma 2021-2025. Toimintasuunnitelman mukaan yhdistys aloittaa PEVISA-ohjelman suunnittelemisen vuonna 2023.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Merkittävimmät rodussa esiintyvät sairaudet ja viat ovat:

- sydänsairaudet
- silmäsairaudet
- polvilumpion sijoiltaanmeno
- hengitystiesairaudet
- selkäytimen ontelotauti

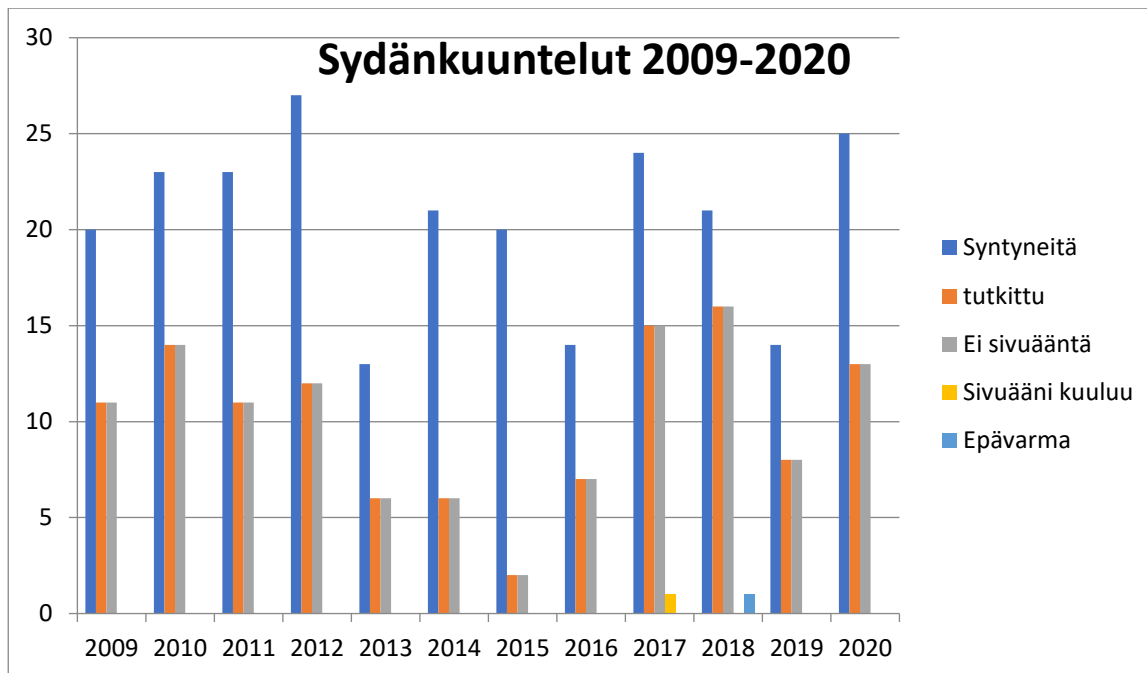
Sydänsairaudet

Rodussa esiintyviä sydänsairauksia ovat eteiskammio- ja ventrikulaarisen myxomatoosin rappeuma eli "läppävikä" ja krooninen mitraaliläpän eli hiippaläpän myxomatoosin rappeuma, joka on yleisin hankitun sydänvian muoto. Tätä esiintyy myös kingcharlesinspanieleilla. Eteiskammio- ja ventrikulaarisen rappeumasta johtuvaa vajaatoimintaa esiintyy jonkin verran enemmän uroksilla kuin nartuilla. Trikuspidaaliläpässä eli kolmiliuskaläpässä on usein samanaikaisesti muutoksia, mutta vain 10 % läppävikäisistä koirista muutokset ovat ainoastaan trikuspidaaliläpässä. Perinnöllinen kollageenin rappeutuminen ja aminoglykaanien kertyminen eteiskammio- ja ventrikulaariseen ovat todennäköisiä syitä läppien vähittäiseen rappeutumiseen. Koiraa, jolla esiintyy muutoksia sydänläpissä, ei tule käyttää jalostukseen.

Kun sydämen pumppausteho kroonisen sydänvian, esim. läppävajaatoiminnan seurauksena heikkenee, laskimoverenkiertoon muodostuu verentungos. Tätä tilaa nimitetään kongestiiviseksi vajaatoiminnaksi. Elimistö pystyy jonkin aikaa kompensoimaan sydämen vajaatoimintaa, mutta oireet tulevat esiin ennen pitkää. Tyypillisiä vajaatoiminnan oireita ovat yskä, hengenahdistus, vähentynyt rasituksen sieto, väsyminen, laihtuminen ja pyörtyily. Aluksi vaikeutuneesta hengityksestä johtuvaa yskää havaitaan etenkin yöllä ja aamulla.

Sydämen vajaatoiminta todetaan kliinisen tutkimuksen ja sydämen kuuntelun avulla. Tarkkaan diagnoosiin päästään sydämen ultraäänitutkimuksen avulla. Eteiskammio- ja ventrikulaarisen kroonista vajaatoimintaa ei voida parantaa, vaan hoidon tavoitteena on kohentaa koiran elämänlaatua ja lisätä odotettavissa olevaa elinaikaa. Eteiskammio- ja ventrikulaarisen rappeumasta johtuvan sydämen vajaatoiminnan hoidossa käytetään ensisijaisesti neste- ja suolapöytä- ja verisuonia laajentavia sekä tarvittaessa myös sydämen

supistumisvoimaa lisääviä lääkkeitä. Liikunnan rajoittaminen koiran kunnon sietämälle tasolle ja suolan välttäminen ravinnossa on niin ikään tärkeää. Seuraavassa taulukossa on kingcharlesinspanielien tutkimustulokset vuosilta 2009-2019.

Kaavio 5. Sydäntutkimustulokset 2009–2020. (jalostus.kennelliitto.fi)

Perinnölliset silmätaudit

Erilaisia perinnöllisiä tai perinnölliseksi oletettuja silmätauteja on todettu yli 160 koirarodulla. Sairauksien merkityksellisyys koiran elämänlaadun ja näkökyvyn kannalta vaihtelee vähäisestä sokeuttavaan ja/tai kivuliaaseen tai muuten koiran hyvinvointia merkittävästi haittaavaan ongelmaan.

Koirien perinnölliset silmätaudit ja niiden tutkiminen

Osan koirien silmätauteista tiedetään olevan perinnöllisiä. Tämä tieto on saatu joko pitkäaikaisten silmätarkastusten ja sukutauluanalyysien tai geenitutkimuksen ja DNA-testien avulla. Silmätaudin oletetaan olevan perinnöllinen myös, jos sitä rodun kansallisissa tai kansainvälisissä tietokannoissa esiintyy paljon (>1 % tutkituista tai vähintään 5 yksilöä 5 vuodessa tai yli 50 sairasta yksilöä ylipäätään), jos sitä esiintyy rodussa enemmän kuin muissa roduissa, esiintyvyys rodun sisällä kaiken kaikkiaan lisääntyy tai on suurempaa sukulaiskoirissa, muutosten ilmenemisikä ja eteneminen on samanlaista kaikilla sairastuneilla ja/tai on samankaltaista kuin samassa sairaudessa jossain toisessa rodussa.

ECVO (European College of Veterinary Ophthalmologists) antaa koiranomistajille ja -kasvattajille neuvoja silmätautien merkityksellisyydestä koiralle ja jalostukselle. Jalostusvalinnoilla tulee pyrkiä estämään/vähentämään ainakin vakavien, näköä uhkaavien ja/tai kipua tai leikkaushoitoa/jatkuvaa lääkitystarvetta aiheuttavien sairauksien ilmenemistä.

ECVO:n antamat jalostussuositukset liittyvät silmän terveyteen. Jalostusvalintoja tehtäessä on etenkin lievempien silmätautien kohdalla otettava huomioon myös rodussa esiintyvät muut sairaudet.

Jotta tietoa perinnöllisten silmäsairauksien esiintymisestä ja mahdollisesta periytymismallista saataisiin, suositetaan ECVO silmätarkastusten tekemistä seuraavasti:

- jalostukseen käytettävät eläimet: vuosittain
- muut: 3-4 kertaa elämässä, esim. 1-, 3-, 6- ja 9-vuotiaana.

Vuosituhanneen vaihteeseen saakka painopiste tutkimuksessa ja löydösten kirjaamisessa oli vakavilla, sokeuttavilla sairauksilla kuten etenevä verkkokalvon rappeuma (PRA) ja perinnöllinen harmaakaihi. Tämän vuosituhanneen alussa alettiin kiinnittää huomiota ja kirjata ylös muutoksia myös silmää ympäröivissä rakenteissa ja silmän muissa osissa kuin linssissä ja verkkokalvolla.

Silmäsairauksien kuvaus ja sairauksien merkitys jalostuksessa

Jalostussuositukset mukailevat ECVO:n Hereditary Eye Disease Committeen suosituksia (ECVO Manual).

Ylimääräiset ripset

Ylimääräisten ripsien (distichiasis ja ektooppinen cilia) karvatuppi sijaitsee luomirauhasessa tai sen vieressä. Distichiasiksessa, joka on näistä lievempi, karva kasvaa ulos luomen vapaasta reunasta. Oireet riippuvat karvan paksuudesta ja kasvusuunnasta. Ohuet, ulospäin suuntautuvat karvat aiheuttavat tuskin lainkaan oireita. Paksummat ja silmän pintaan osuvat karvat sitä vastoin voivat aiheuttaa eriasteisia ärsytysoireita: lievää vuotamista ja räpyttelyä tai voimakkaampia kipuoireita ja jopa sarveiskalvovaurioita. Ripsiä voi irrota ja kasvaa takaisin karvan vaihtumisen yhteydessä.

Ektooppinen cilia kasvaa luomen sisäpinnan sidekalvon läpi ja aiheuttaa lähes aina voimakkaat kipuoireet (siristys, hankaaminen ja vetistys) ja sarveiskalvovaurioita.

Hoitona on tarvittaessa ripsien nyppiminen (ripset kasvavat takaisin) tai karvatuppien tuhoaminen joko polttamalla tai jäädyttämällä (distichiasis) tai ripsen ja karvatupen poistaminen kirurgisesti (ektooppinen cilia). Ylimääräisten ripsien merkitys koiralle on usein melko vähäinen, jolloin koiria voi perustellusta syystä käyttää jalostukseen, mutta mieluiten terveen kumppanin kanssa. Vakavia tapauksia (ektooppinen cilia ja selkeitä oireita aiheuttavat distichiat) ei kuitenkaan pidä käyttää jalostukseen.

Luomien virheasennot

Luomien virheasennot ovat melko tavallisia tietyillä koiraroduilla. Luomien sisään- ja uloskiertymät, liian suuret luomiraot sekä naaman ja luomien karvojen osuminen silmiin johtuu yleensä pään rakenteiden muodoista. Lyhyt kuono, matala silmäkuoppa, pitkä kapea kuono, syvä silmäkuoppa suhteessa liian suureen tai liian pieneen silmämunaan sekä naaman alueen ihon liian runsas karvoitus tai poimuisuus altistavat silmän eriasteisille vaurioille. Seuraavassa esitellään tavallisimmat luomen virheasennot.

Entropion eli luomen sisäänkiertymä

Entropion on tavallisimmin alaluomessa esiintyvä virheasento, jolloin luomi kiertyy sisäänpäin aiheuttaen silmän pinnan ärtymistä luomen karvojen/ihon osuessa silmän pintaan. Tyypillinen oire on silmän kyynelehtiminen roskan tunteen takia. Lyhytkuonoisilla koiraroduilla entropion esiintyy tavallisimmin nenänpuoleisessa alaluomessa, jolloin myös alaluomen kyynelkanavan aukko kiertyy liiaksi sisään, eikä siten viemäriä kyyneliä normaalisti. Tämä lisää kyynelehtimistä. Isommilla koiraroduilla entropion voi liittyä liian suureen luomirakoon (makroblepharon), jolloin alaluomi rullaa sisäänpäin tyypillisesti korvanpuoleisesta osasta. Lisäksi pään ihon runsas poimuisuus aiheuttaa luomien sisäänkiertymää.

Pahimmillaan kiertymä aiheuttaa silmän sarveiskalvon haavautumista ja siten voimakasta kipua. Oireina

ovat tällöin kyynelehtimisen lisäksi silmän punoitus ja siristely. Lievimmillään entropion ei aiheuta näkyviä oireita. Pidempään jatkuva sarveiskalvon ärsytystila johtaa sarveiskalvon nenänpuoleisen kulman pigmentoitumiseen (pigmentary keratitis), jota esiintyy erityisesti lyhytkuonoisilla kääpiörotuisilla koirilla.

Trichiasis eli luomen / naaman karvojen osuminen silmään

Medial caruncular trichiasis on tyypillisesti lyhytkuonoisilla roduilla esiintyvä ongelma, jolloin nenänpuoleisen silmäkulman ihon karvoitus ulottuu hyvin lähelle silmäkulmaa ja ihokarvat suuntautuvat silmään.

Nenäpoimun ollessa hyvin korostunut ja kuonon ollessa hyvin lyhyt, nenäpoimun karvat voivat osua silmän pintaan (nasal fold trichiasis).

Karvat aiheuttavat samanlaisia oireita kuin entropion. Mikäli karvat osuvat sarveiskalvoon, kuten yleensä nenänpoimutapauksissa, ne aiheuttavat usein vakavampia oireita kuin osuessaan vain sidekalvoon. Karvan laatu vaikuttaa oireiden vakavuuteen. Paksut jäykät lyhyet karvat aiheuttavat enemmän vahinkoja kuin hennot ja ohuet karvat.

Entropion ja trichiasis todetaan hyvin usein yhtä aikaa.

Ongelman vakavuutta kuvannee parhaiten oireiden vakavuus. Mikäli kiertymä on lievä/karvoitus vähäistä, se toki todetaan, mutta hoitotoimenpiteitä ei välttämättä tarvitse tehdä. Vakavat tapaukset tulee aina hoitaa kirurgisesti, sillä niiden aiheuttamat vahingot ovat kivuliaita ja pahimmillaan näkökykyä uhkaavia (sarveiskalvon haavaumat, pigmentoituminen).

Virallisessa silmätarkastuskaavakkeessa tutkija toteaa vaivan, aiheutti se oireita tai ei, ja parhaansa mukaan pyrkii luokittelemaan vaivan vakavuuden.

Lieviä tapauksia voi käyttää jalostukseen, mutta parituskumppaniksi valittakoon vaivan suhteen mahdollisimman terve yksilö. Vakavia tapauksia (kirurgista hoitoa vaativat tai näkökyvyltään heikentyneet) ei pidä käyttää jalostukseen lainkaan.

Ektropion / makroblepharon

Luomen uloskiertymä (ektropion) ja liian suuri luomirako (makroblepharon) ovat melko tavallisia löydöksiä erityisesti suurilla koiraroduilla. Pahimmillaan luomiraot ovat niin suuret, että ala- ja yläluomi ovat keskeltä uloskiertyvät ja reunoilta sisäänkiertyvät. Tällöin luomien rakenne muistuttaa timanttia ja siitä käytetäänkin diamond eye -nimitystä.

Pään suuri koko, ”numeroa liian suuri iho”, isohko silmäkuoppa ja siihen suhteessa liian pieni silmämuna aiheuttavat epäsuhtaan, jolloin silmäluomen reunat eivät enää asetu sievästi silmää vasten, eivätkä siten toimi normaalisti. Nenänpuoleinen kulma voi olla poikkeuksellisen avoin pitkäkuonoisilla koiraroduilla, jolloin siihen kertyy runsaasti eritteitä. Esiin pilkottavien luomien sisäpintojen ja silmämunan sidekalvot ovat alttiita vedolle, pölylle ja UV säteilylle ja toistuvat sidekalvon tulehdukset ovat tyypillisiä. Kyynelen levittyminen voi olla puutteellista ja siten sarveiskalvojen pinnat voivat ahavoitua ja tulehtua. Vanhemmiten ihon elastisuuden muuttuessa luomet alkavat roikkua usein entistä pahemmin. Tavallisimmin alaluomi on osin irti silmän pinnasta ja uloskiertävä (ektropion), mutta myös yläluomi voi alkaa roikkua silmän päällä aiheuttaen ongelmia näkökyvylle.

Makroblepharonia voi esiintyä myös kääpiöroduilla. Näillä roduilla on usein suhteessa liian matala silmäkuoppa ja liian suuri silmämuna. Tällaisella potilaalla ilme on lepotilassakin ”pelästynyt tai mulkoileva”

johtuen valkean kovakalvon ("valkuaisen") näkymisestä kauttaaltaan silmän reunoilla. Luomien sulkeminen voi olla puutteellista ja sarveiskalvon vauriot tyypillisiä. Pahimmillaan liian suuret luomiraot yhdessä matalan silmäkuopan ja liian suuren silmämunan kanssa altistavat silmän ulospullahdukselle (proptosis) tappelun/kolarin yhteydessä.

Samoin kuin entropion/trichiasis-koiria, lieviä ektropion/makroblepharon-diagnoosin saaneita koiria voi käyttää jalostukseen, mutta parituskumppaniksi on valittava em. vaivan suhteen terve yksilö. Vakavia tapauksia ei pidä käyttää jalostukseen lainkaan.

Sarveiskalvon dystrofia

Sarveiskalvon dystrofiaa eli aineenvaihduntahäiriötä on kolmea eri muotoa (epiteliaalinen eli pintakerroksen, stromaalin eli keskikerroksen ja endoteliaalinen eli sisäkerroksen muutos), joista yleisimmässä eli epiteliaalisessa dystrofiassa on kyseessä molemmissa silmissä ilmenevä rasvakertymä sarveiskalvon pintaosassa.

Vaiva on todettu perinnölliseksi mm. beaglellä, cavalier kingcharlesinspanielilla ja siperianhuskylalla, mutta sitä nähdään satunnaisesti myös muissa roduissa. Se ilmenee yleensä keski-ikään mennessä, on paljain silmin havaittavissa, mutta aiheuttaa vain harvoin koiralle näkö- tai muita ongelmia. Ruokinta ja hormonaaliset tekijät saattavat osaltaan vaikuttaa vaivan ilmenemiseen.

Pinnallinen dystrofia ja usein myös stromaalin dystrofia ovat koiran elämän kannalta useimmiten vähämerkityksillisiä. Etenkin roduissa, joissa sitä ei ole oletettu perinnölliseksi ongelmaksi, tapauksia voidaan käyttää jalostukseen.

Endoteliaalinen dystrofiaa esiintyy kääpiöroduilla ja se ilmenee usein vanhemmalla iällä. Vaiva johtaa usein sarveiskalvon täydelliseen samentumiseen ja pahimmillaan sen kivuliaaseen haavautumiseen. Endoteeli dystrofia -sairasta koiraa ei pidä käyttää jalostukseen.

PPM

PPM (persistent pupillary membranes) ovat synnynnäisiä sikiöaikaisten verisuonten ja kalvojen jäänteitä iiriksessä eli värikalvossa. Tavallisimmin jäänteet ovat harmittomia lankamaisia rihmoja värikalvon pinnalla (iris-iris PPM). Osaa iris-iris PPM -rihmoista voi olla vaikea havaita mustuaisen eli pupillin laajentamisen jälkeen, koska ne "piiloutuvat" värikalvon poimuihin.

Vakavissa tapauksissa (iris-linssi PPM, iris-kornea PPM) jäänteet kiinnittyvät linssin etupinnalle ja/tai sarveiskalvon sisäpinnalle, jolloin ne voivat vaikuttaa pupillin toimintaan ja näkökykyyn.

Lieviä tapauksia (iris-iris PPM) voi käyttää jalostukseen. Vakavia tapauksia (linssin etupinnan sarveiskalvon sisäpinnan muutoksia) ei pidä käyttää jalostukseen.

Harmaakaihi eli katarakta

Perinnöllinen harmaakaihi (ent. hereditaarinen katarakta, HC) samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Useimpien muotojen periytymismallia ei vielä tiedetä. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Edennyt kaihi aiheuttaa silmän sisäistä suonikalvontulehdusta ja siten voi aiheuttaa kipua.

Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei-perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Syntymän ja 8

viikon iän välillä todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Esimerkkinä hankitusta kataraktasta on sokeritautiin liittyvä, usein hyvin nopeasti täydelliseksi kaihiksi kehittyvä diabeettinen katarakta.

Muita esimerkkejä hankitusta kaihista ovat esimerkiksi vanhuuden kaihi ja PRA:han liittyvä toissijainen kaihi. Niin sanottu nukleaariskleroosi on normaaliin ikääntymiseen liittyvä muutos, jossa linssin ydin tiivistyessään muuttuu 'opaalinharmaaksi'. Tätä muutosta ei luokitella kaihiksi ja muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta näkökykyyn.

Kaihi voidaan poistaa leikkauksella fakoemulsifikaatiomenetelmällä.

Perinnöllinen kaihi -diagnoosin saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Poikkeuksena ovat perinnölliseksi todetut ja oletetut muut vähämerkitykselliset linssin kaihimuutokset (mm. sileäkarvaisen noutajan etu Y-sauman pistemäiset kaihimuutokset), joita saa käyttää jalostukseen terveen kumppanin kanssa.

Linssiluksaatio

Primaarissa linssiluksaatiossa linssin kiinnityssäikeet rappeutuvat ja linssi vähitellen irtaantuu paikaltaan. Linssin luksoituminen silmän etukammioon aiheuttaa myös silmänpaineen nousua, joka uhkaa näkökykyä nopeasti. Tila on kivulias ja vaatii hoidoksi usein linssin kirurgisen poiston.

Sairaus on perinnöllinen mm. monilla pienillä terriereillä, joilla siihen on olemassa geenitesti. Sairasta koiraa, sen vanhempia ja jälkeläisiä, ei pääsääntöisesti pidä käyttää jalostukseen. Geenitestin tulosten perusteella kantajia ja jopa sairaita koiria voidaan erittäin painavin perustein käyttää jalostukseen geneettisesti terveen kumppanin kanssa.

PHTVL/PHPV

PHTVL/PHPV (persistent hyperplastic tunica vasculosa lentis/persistent hyperplastic primary vitreous) tarkoittaa linssiä ympäröivän verisuonituksen ja/tai alkulasiaisen liiallista kasvua sikiönkehityksen alussa ja vajavaista surkastumista syntymän aikoihin/sen jälkeen. Seurauksena on eriasteisia samentumia linssin takana sekä mahdollisesti myös linssin epämuotoisuutta.

Muutokset on jaettu kuuteen vakavuusasteeseen, joista lievin (aste 1) on onneksi yleisin. Siinä linssin takapinnalla on pieniä pistemäisiä (ei paljain silmin nähtäviä) pigmenttipisteitä idekudosplakkeja, joista ei koiralle ole haittaa. Vakavammissa muodoissa (2-6) sidekudosplakki on laajempi (aste 2) ja siihen voi liittyä aktiivista verisuonitusta (aste 3) sekä linssin epämuotoisuutta (asteet 4-6). Vakavampiin asteisiin saattaa liittyä toissijaisia kaihimuutoksia ja nämä yhdessä voivat aiheuttaa merkittävää näköhaittaa ja silmän tulehdusta ja kipua.

Sairaus on selkeästi perinnöllinen dobermannilla ja staffordshirenbulterrierillä, joilla se yleensä ilmenee molemmissa silmissä.

Koiria, joilla on 1. asteen muutoksia, voidaan käyttää jalostukseen, mutta kumppanilla ei pidä olla samaa diagnoosia. Vakavampia muotoja (aste 2-6) ei pidä käyttää jalostukseen.

Verkkokalvon kehityshäiriö (RD)

Verkkokalvon kehityshäiriö (retinal dysplasia, RD) jaetaan kolmeen muotoon. Lievimässä, multifokaalissa RD:ssä (mRD) muutokset ovat pieniä, yksittäisiä tai lukuisia poimuja verkkokalvolla. Muutokset pysyvät

yleensä ennallaan ja niiden merkitys koiralle on hyvin vähäinen. mRD-koiria voi käyttää jalostukseen terveen kumppanin kanssa.

Geograafisessa RD:ssä (gRD) muutos on laajempi ja yleensä melko keskellä silmänpohjaa, jolloin sillä voi olla vaikutusta näkökykyyn. Muutokseen liittyy myös paikallista verkkokalvon ohentumista ja joskus myös irtaumaa. ECVO:n suositusten mukaan gRD:n tulisi sulkea koira jalostuksesta ainakin seuraavilla roduilla: samojedinkoira, labradorinnoutaja ja englanninspringerspanieli. Näillä roduilla muutoksiin saattaa liittyä merkittävää näkökyvyn heikkenemistä.

Useilla roduilla on tällä hetkellä PEVISA-ohjelmassaan rajoitus, joka sulkee gRD-koirat pois jalostuskäytöstä. Rotujärjestöt voivat halutessaan esittää lievennystä rajoitukseen. Kennelliitto suosittelee, että gRD-koiria käytetään jalostukseen vain terveen parituskumppanin kanssa.

Vakavin muoto (ns. totaali RD, tRD) on onneksi harvinaisin. Siinä verkkokalvon kehitys on jäänyt merkittävästi kesken eikä se ole kiinnittynyt normaaliin paikkaansa. Silmä on sokea ja siinä on usein muitakin kehityshäiriöitä. tRD -koiria ei pidä käyttää jalostukseen.

Eri muodoilla (mRD, gRD ja tRD) ei toistaiseksi ole todistettu olevan geneettistä yhteyttä

Etenevä verkkokalvon surkastuma (PRA)

PRA (progressiivinen retina atrofia) eli etenevä verkkokalvon surkastuma tuhoaa silmän valoa aistivia soluja. Kyseessä on ryhmä sairauksia, jotka ovat eri geenien aiheuttamia.

PRA:ta on montaa tyyppiä: eri rotujen PRA:t ovat erilaisia ja jopa samassa rodussa voi olla useita eri muotoja. PRA voi esiintyä millä tahansa rodulla. Yleisin periytymismekanismi on autosomaalinen resessiivinen.

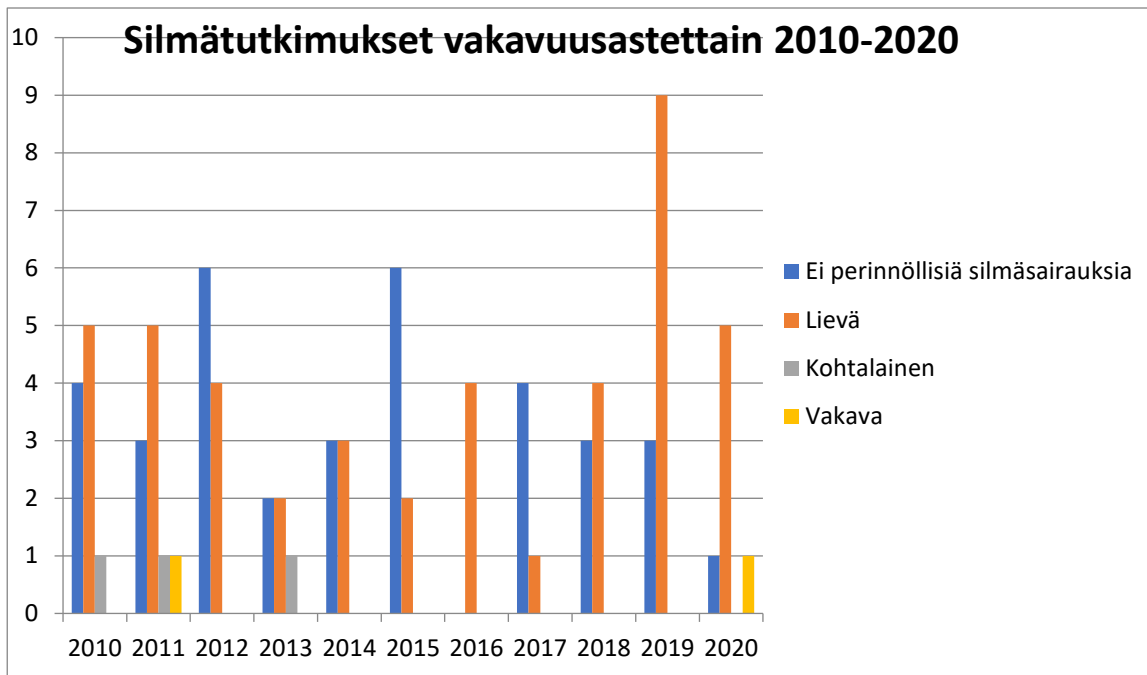
Kliinisten oireiden ilmenemisikä ja eteneminen vaihtelevat liittyen PRA-muodon syntymekanismiin. Hyvin nuorella koiralla esiintyvä PRA:n muoto liittyy epänormaaliin näköhermosolujen kehitykseen.

Myöhemmällä iällä alkavassa PRA:ssa sen sijaan näköhermosolut kehittyvät normaalisti, mutta alkavat rappeutua.

Useimmissa PRA:n muodoissa koira muuttuu ensin hämärässä epävarmaksi ja pelokkaaksi. Tämä johtuu hämäränäössä tärkeiden verkkokalvon sauvasolujen surkastumisesta. Myöhemmin koira sokeutuu kokonaan verkkokalvon tappisolujenkin surkastuessa. Silmäterä on laaja ja silmänpohjan lisääntynyt heijaste näkyy erityisen selvästi valon kohdistuessa laajentuneeseen pupilliin.

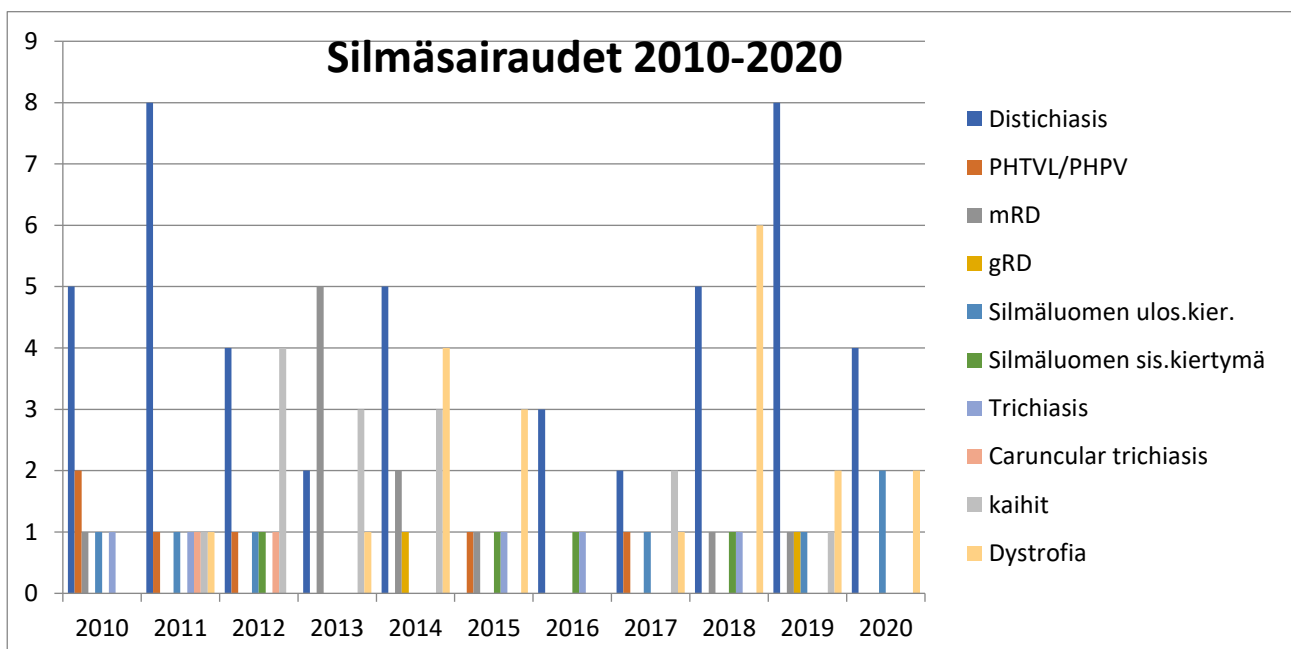
PRA:han ei ole hoitoa, mutta tutussa ympäristössä sokea koira voi pärjätä erittäin hyvin. Diagnoosi tehdään yleensä silmänpohjan oftalmoskooppisessa tutkimuksessa. Verkkokalvon sähköisessä tutkimuksessa (ERG) voidaan havaita muutoksia näköhermosoluissa jo ennen oftalmoskooppisessa tutkimuksessa nähtäviä selviä verkkokalvon rappeutumamuutoksia.

PRA-sairasta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Geenitestillä kantajaksi todettua koiraa voidaan käyttää jalostukseen geneettisesti terveen kumppanin kanssa.

Kaavio 6: Silmätutkimusten tulokset vakavuusasteittain 2010-2020 (jalostus.kennelliitto.fi)

Kingcharlesinspanieleita on tutkittu säännöllisesti. Onneksi on löydetty vain muutamia silmäsairauksia vuosittain ja niistäkin hyvin harvoin vakavia. Valitettavasti silmiäkin tutkitutetaan harvemmin kuin aiemmin. Jäsenistöä aktivoidaan lisäämään tutkimuksia. Liitteessä 4 vuosien 2011-2020 silmätutkimusten tulokset.

Kaavio 7: Todetut löydökset silmätutkimuksista 2010-2020 (jalostus.kennelliitto.fi)

Polvilumpion sijoiltaanmeno (patellaluksaatio)

Polvinivelen rakenteelliset heikkoudet altistavat polvilumpion sijoiltaan menolle. Jalka-asento on virheellinen ja polvilumpion telaurat ovat liian matalat. Patellaluksaatiota esiintyy suhteellisen runsaasti kääpiöroduilla ja sellaisilla suuremmilla roduilla, joilla on suora takajalka. Vika on periytyvä. Polvilumpion rakennetta säätelevät useat eri geenit, joiden esilletuloa myös ympäristö muokkaa.

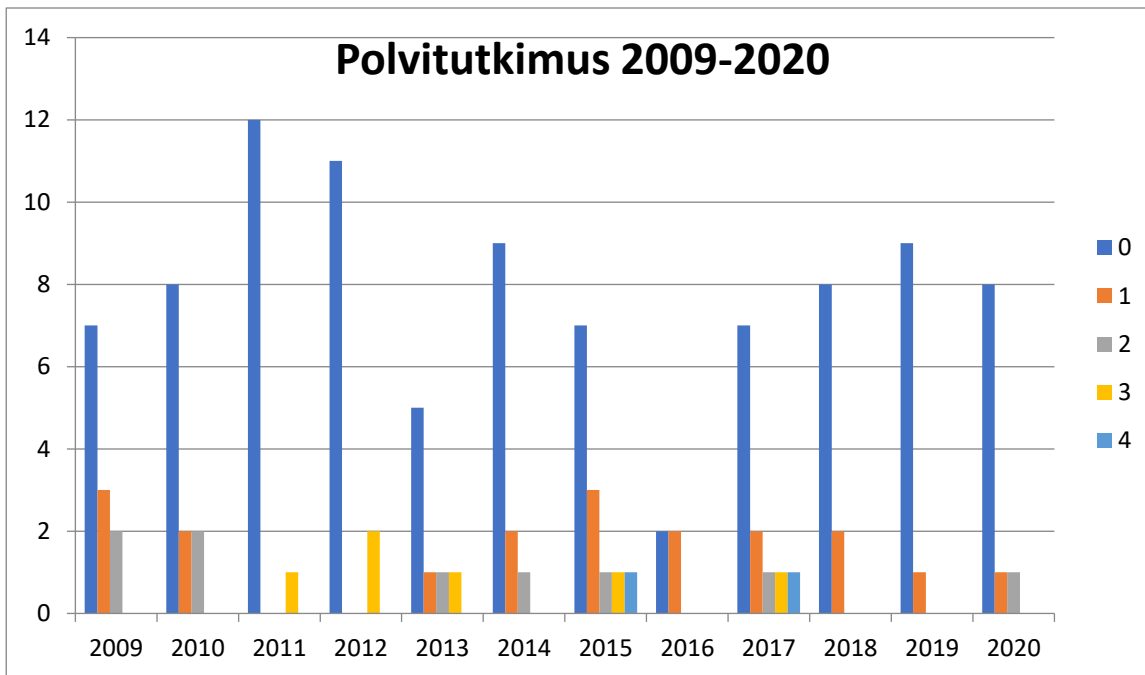
Pienikokoisilla roduilla polvilumpio luksoituu yleensä sisäänpäin (mediaalisesti). Patellaluksaatio on synnynnäinen ja jaetaan vian vakavuuden perusteella neljään eri asteeseen. Eläinlääkäri tutkii polvet tunnustelemalla.

I-asteen luksaatiot ovat tavallisesti oireettomia eivätkä kaipa hoitoa. II- ja III-asteen luksaatioissa koiralla havaitaan selviä liikkumisvaikeuksia. Ravatessaan koira koukistaa hetkittäin raajaansa sen sijaan, että tukeutuisi sillä maahan (polvilumpio on luiskahtanut pois paikoiltaan), ja jatkaa sitten normaalia ravia (polvilumpio on palautunut paikoilleen). IV-asteen luksaatioissa polvilumpio on pysyvästi pois paikoiltaan. Usein oireet huomataan tapaturman jälkeen, vaikka kyseessä on synnynnäinen vika. Patellaluksaatio voi myös pahentua eikä nuorena saatu tulos välttämättä ole lopullinen. Patellaluksaatiotutkimus ei kerro koiran riskistä sairastua ristisideongelmaan.

Lievien patellaluksaation muotojen hoidoksi riittää yleensä lepo ja kipulääkitys. Jos tämä ei auta, patellaluksaatiota voidaan hoitaa kirurgisesti. Leikkausmenetelmiä on useita. Vaikeimman asteen luksaatioissa hoito voi vaatia useita leikkauksia ja ennuste voi olla huono.

Arvostelussa käytetään Putnamin asteikkoa. Luksaatio voi olla mediaalinen tai lateraalinen (tai molempia):

0	Polvilumpio ei luksoidu.
Aste 1	Polvinivel on lähes normaali. Polvilumpiota voidaan liikutella helpommin kuin normaalisti ja patella saadaan luksoitumaan mikäli polvea samalla ojennetaan. Patella saattaa luksoitua ajoittain, mutta se palautuu itsestään paikoilleen. Polvilumpion suoran siteen kiinnityskohta saattaa olla lievästi kiertynyt.
Aste 2	Polvilumpio on tavallisesti paikoillaan raajan ollessa ojennettuna. Lumpio luksoituu polvea koukistettaessa tai rotatoitaessa (kierrettäessä) ja pysyy poissa telaurasta, kunnes se asetetaan takaisin paikoilleen. Sääriluun (tibia) yläosa on kiertynyt jopa 30 astetta sisäänpäin (pienet koirat).
Aste 3	Polvilumpio on yleensä luksoituneena. Lumpio saadaan asetettua tilapäisesti paikoilleen. Sääriluun yläosa on kiertynyt jopa 30–60 astetta.
Aste 4	Polvilumpio on pysyvästi sijoiltaan, eikä se pysy telaurassa ilman leikkausta. Sääriluun yläosa kiertynyt jopa 90 astetta.

Kaavio 8: Polvitutkimustilastot vuosilta 2009-2020 . 0-asten tulokset sinisenä, 1-aste oranssi, 2-aste harmaana, 3-aste keltaisena, 4-aste turkoosi. (jalostus.kennelliitto.fi)

Vuoteen 2015 saakka koirista on tutkittu yli puolet ja sen jälkeen vajaa puolet. Tutkimusaktiivisuuden laskeva suunta on huolestuttava. Itse tulokset ovat suhteellisen hyviä. Valtaosa koirista on terveitä tai polvet ovat astetta I ja vain hyvin harvalla astetta II.

Hengitystiesairaudet: brakykefaalinen oireyhtymä ja siihen liittyvät sairaudet

Lyhytkuonoinen pään rakenne (*brachycephalic*) voi altistaa hengitys- ja lämmönsäätelyongelmiin ja sen kautta johtaa terveysongelmiin, jotka kulkevat nimikkeellä BOAS (*Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome*). Suomennettuna brakykefaalinen oireyhtymä.

Lyhyt kuono on vahvasti sidoksissa hengitysteiden epämuodostumiin kuten ahtaisiin sieraimiin, pitkänomaiseen ja/tai paksuuntuneeseen pehmeään kitalakeen, henkitorven ja keuhkoputkien vajaakehitykseen ja nenäkuorikoiden ahtauttama nenänielu.

Tutkimuksissa on todettu, että lyhytkuonoisissa roduissa esiintyy sekä BOAS-oireisia, että terveitä yksilöitä. Jopa kaksi ulkoisesti miltei identtisen lyhytkuonoista koiraa voivat hengityksen rakenteen osalta olla täysin erilaiset.

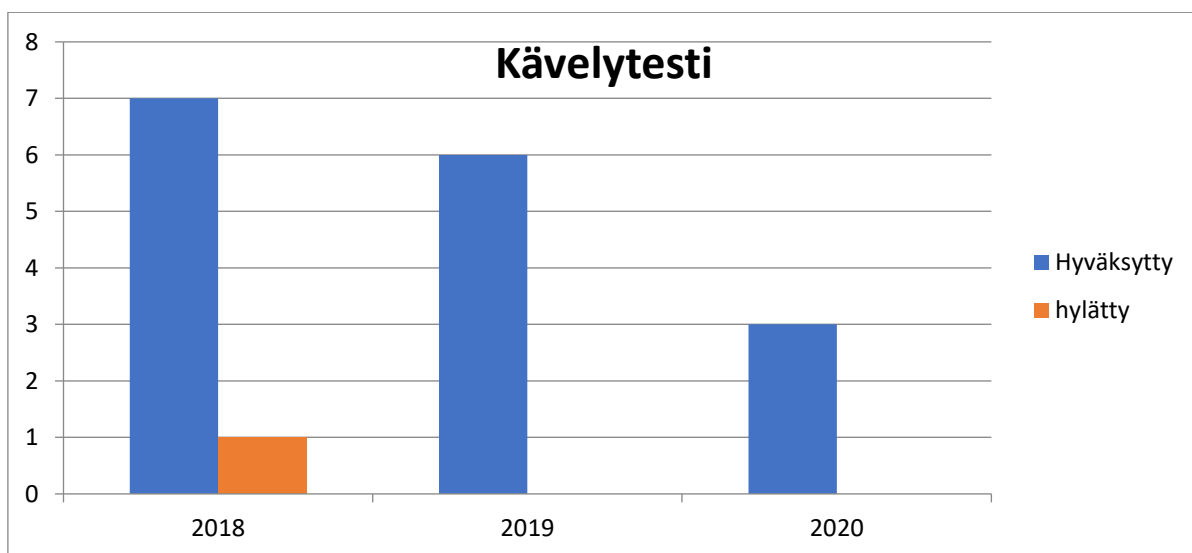
BOAS-oireet eivät ainoastaan liity hengityksen tukkoisuuteen ja kuuntelemalla havaittuihin hengityssääniin. BOAS on monimutkainen sairaus, joka voi johtaa liikunnan vaikeutumiseen, lämmönsietokyvyn alentumiseen, univaikeuksiin ja herkkyyteen oksentaa. Lyhytkuonoisilla koirilla, joilla on näitä BOAS oireita, on usein myös muita sairauksia ja rakenteellisia ongelmia, kuten silmäongelmat, synnytysongelmat ja luuston ongelmat (esim. hemivertebrae). Pahimmillaan BOAS-sairaus johtaa kurkunpään romahtamiseen. BOAS voi myös johtaa maha- ja suoliongelmiin (*reflux*), uniapneaan ja lämpöhalvaukseen.

BOAS periytyy useamman geenin summana. Tutkimuksissa (Hytönen et al. 2009; Niskanen et al. 2021; Liite 3; Schoenebeck et al. 2012) on löytynyt geenivirheitä, jotka liittyvät lyhytkuonoisuuteen ja muihin

epänormaaleihin rakenteellisiin muutoksiin. BMP3 (*Bone Morphogenetic Protein 3*), geenivariaantti ja DVL2 geenivariantti, sekä T-Box geenivariantti (*T-box transcription factor T gene*) ovat kaikki normaalista muuntuneita geenivirheitä, joita on todettu lyhytkuonoisilla roduilla joilla esiintyy myös muita rakenteellisia muutoksia. Näitä kolmea alleelia ei kuitenkaan ole löytynyt yhdestäkään testatusta kingcharlesinspanielista. Varsinkin T-box ja DVL2 osalta on vahvaa näyttöä, että näitä ei esiinny kingcharlesinspanieleilla.

Tiedossa ei ole yhtään kingcharlesinspanielia, joka olisi leikattu ahtaiden hengitysteiden vuoksi. Vuodesta 2018 on rodun yksilöitä kävelytestattu. Kennelliiton virallisessa kävelytestissä, jossa mitattu sierainten kokoa, lämmönsäätelyä rasituksessa (1 km kävely) ja sykettä. Vuonna 2018 on testattu 8, joista yksi sai hylätyn tuloksen (liian korkea lämpö rasituksen jälkeen). Vuonna 2019 em. hylätyn tuloksen saanut koira uusi testin ja sai hyväksytyn tuloksen ja myös 5 muuta koira saati hyväksytyn tuloksen. 2020 oli kävelytestissä 3 koira ja kaikki hyväksytyjä.

Tutkimukset (Jane Ladlown luento) antavat viitteitä, että sierainten tulisi olla riittävän suuret, mutta myös jonkun verran liikkuvat. Raskas ja ylipainoinen ruumiinrakenne, erityisesti tanakka, lyhyt ja paksu niska voi painaa henkitorvea. Hengityksen kannalta selkeä pitkä kaula ja kevyempi ruumiinrakenne ovat paremmat. Kallon pituutta suhteessa kuonon pituuteen (*craniofacial ratio*) on vaikea käyttää mittarina, koska mittaaminen on vaikeaa ja hajonta on liian suuri eri mittaajan välillä. Paras olisi suosia vähemmän ääri lyhytkuonoisia yksilöitä ja samalla suosia mahdollisimman pitkää kalloa.

Kaavio 9: Tulokset kävelytestatuista kingcharlesinspanieleista 2018-2020.

Selkäytimen ontelotauti

Selkäytimen ontelotauti (*Syringomyelia*) on seurausta kallon ja kallorankaliitoksen rakenteellisista muutoksista.

Tässä yhteydessä puhutaan Chiari-tyyppisestä epämuodostumasta; aivojen takakuopan ahtautta, jonka seurauksena pikkuaivot ja aivorunko tyräytyvät taaksepäin kallon isoon aukkoon (*foramen magnum*) tai sen läpi. Luokittelussa CM0 tarkoittaa, että rakenne on normaali, CM1-lausunto tarkoittaa, että pikkuaivojen takareunassa on painauma, ja luokittelu CM2 tarkoittaa, että pikkuaivot ovat pullistuneet isoon aukkoon tai sen läpi. Tärkein syringomyelialle altistava tekijä on Chiari-tyyppinen epämuodostuma.

Syringomyelia tarkoittaa nestetäytteisten onteloiden muodostumista selkäyttimeen aivoselkäydinnesteen epänormaalin liikkumisen seurauksena. Syringomyeliaksi luokitellaan vähintään 2 mm halkaisijaltaan oleva muutos (keskuskanavan läpimitta 2 mm tai suurempi: **SM2**). Lyhyt kallonpohja ja korkea kallonontelo eli toisin sanoen pyöreä päämuoto vaikuttavat altistavan syringomyelialle. Näiden kallon- ja kaularangan muutosten todentamiseen tarvitaan magneettikuvaus anestesiassa. Kaikissa syringomyelia-tapauksissa koira ei oireile.

Syringomyeliaa havaittiin ensimmäiseksi cavalier kingcharlesinspanieleilla, mutta se on yleinen myös griffonroduissa. Sitä on havaittu myös chihuahuoissa, yorkshirerterriereissä, maltankoirissa, mopseissa, affenpinsereissä, kääpiöwillakoirissa ja pomerianeissa. Muutama todettu tapaus löytyy myös kingcharlesinspanieleissa.

Syringomyelia aiheuttaa monenlaisia oireita. Oireiden esiintyvyys vaihtelee yksilöittäin ja roduittain, mutta ovat eteneviä. Oireiden alkamisikä vaihtelee 6 kuukaudesta 6 vuoteen. Koirat, joilla on vakavimmat muutokset, alkavat oireilla yleensä alle 2-vuotiaana.

Syringomyelian kliiniset oireet:

- Kipu on yleisin oire, johtaen rapsutteluun ja vingahteluun. Erityisesti pään, niskan ja olkapäiden intensiivinen rapsuttelu. Rapsuttelu keskeyttää usein muita toimintoja. Rapsuttelu voi tapahtua myös koskematta ihoa (*phantom scratching*). Vingahtelu ilman ilmeistä syytä.
- Naaman hankaaminen intensiivisesti
- Koira välttelee pään ja niskan alueen koskettelua, pannan pukemista ja riisumista
- Ajoittaista kompurointia (lieväasteinen koordinaatio-ongelma)
- Muut poikkeavat käytökset, kuten pelokkuus, aggressiivisuus, vetäytyneisyys, eroahdistus, haluton lenkkeilyyn jne

Syringomyelian on todettu olevan perinnöllinen sairaus. Oletettavasti se periytyy useamman geenin summana. Geenitestä ei ole.

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Kingcharlesinspanieli ry teki Facebookissa KingCalle-fanit -sivulla kuolinsyykyselyn 14.10.2020. Saimme vastauksia yhteensä 24 kpl.

Kyselyssä pystyi valitsemaan eri kuolinsyitä tai kommentoimaan kirjoittamaan tarkennuksia. Jokaisen vaihtoehdon pystyi valitsemaan vain kerran, vaikka useampi koira samalla omistajalla olisi kuollut samasta syystä. Yleisimmäksi nousseet kuolinsyyt erottuivat selvästi muista kyselyn perusteella.

Yhdistyksen tekemän kuolinsyykyselyn mukaan yleisimmät kuolinsyyt ovat vanhuus ja sydänsairaudet sekä kasvainsairaudet, syöpä. Edellisten jälkeen tasapisteissä olivat kahdella merkinnällä syringomelia ja epilepsia. Kyselyssä kuolinsyiksi mainittiin myös munuaissairaus, perinneaalitryä ja verisairaus sekä koiran halvaantuminen.

KingCalle-fanit -sivu toimii aktiivisesti harrastajien kesken ja vastuksia saatiin kotikoirien omistajilta sekä muutamilta kasvattajilta. Kyselyyn olisi toivottu enemmän vastauksia kasvattajilta. Kuitenkin kyselyllä tavoitettiin joitakin, jotka eivät olleet merkinneet koiransa kuolinsyytä jalostustietokantaan.

Jalostustietokannan kuolinsyytilasto antaa samansuuntaista tietoa kuolinsyistä kuin yhdistyksen tekemä kysely. Jalostustietokannassa on eniten koiria, joiden kuolinsyytä ei ole tarkemmin merkitty.

Sairauksien osalta yleisin kuolinsyy on sydänsairaudet, 22 koiraa. Vanhuus on merkitty 15 koiran osalta kuolinsyyksi. Hermostolliset sairaudet ovat kolmanneksi yleisin kuolinsyy. Tämä on merkitty 12 koiran kohdalle.

Tilaston perusteella koirat elävät keskimäärin 9 vuotta ja 3 kuukautta, kun kuolinsyy on sydänsairaus. Sen sijaan hermostolliset sairaudet lyhentävät oleellisesti koiran ikää. Silloin keskimäärin elinikä on 5 vuotta ja 7 kuukautta. Epilepsiaan kuolleita koiria tarkastellessa tarkemmin voi havaita niiden kesken sukulaissuhteita.

Yhdelletoista koiralle kuolinsyyksi on merkitty muu sairaus, jota ei ole listalla. Näistä kahdelle koiralle on tarkennettu kuolinsyyksi syringomia. Kasvainsairaudet, syöpä, on merkitty jalostustietokannassa kuolinsyyksi kymmenelle koiralle.

Suomen Kennelliiton jalostustietokannan kuolinsyytilasto laskee keskimääräiseksi eliniäksi 7 vuotta ja 9 kuukautta. Vanhuuteen tilaston mukaan menehtyy keskimäärin 11 vuotta ja 8 kuukautta vanhana.

Taulukko 3: Kuolinsyytilasto (Koiranet-jalostustietojärjestelmä (kennelliitto.fi) 2.2.2021)

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hengitystiesairaus	7 vuotta 10 kuukautta	1
Hermostollinen sairaus	5 vuotta 7 kuukautta	12
Immunologinen sairaus	4 vuotta 9 kuukautta	1
Kasvainsairaudet, syöpä	9 vuotta 5 kuukautta	10
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	6 vuotta 2 kuukautta	1
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	6 vuotta 7 kuukautta	3
Luusto- ja nivelsairaus	2 vuotta 1 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	6 vuotta 2 kuukautta	1
Muu sairaus, jota ei ole listalla	4 vuotta 7 kuukautta	11
Pennun synnynnäinen vika tai epämuodostuma	1 vuotta 3 kuukautta	2
Sydänsairaus	9 vuotta 3 kuukautta	22
Tapaturma tai liikennevahinko	2 vuotta 9 kuukautta	3
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	11 vuotta 8 kuukautta	15
Virtsatie- ja lisääntymiselinten sairaus	7 vuotta 1 kuukautta	6
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	7 vuotta 8 kuukautta	31
Kaikki yhteensä	7 vuotta 9 kuukautta	120

4.3.4 Lisääntyminen

Keskimääräinen pentuekoko

Laskennallisesti aikavälillä 1.1.2018-31.12.2020 syntyneet ja rekisteröidyt pentueet huomioon ottaen on keskimääräinen pentuekoko 3 (3,05).

Astumisvaikeudet

Annettujen suullisten tietojen mukaan yksittäisiä vaikeuksia astumisessa.

Tiinehtymisvaikeudet

Tiinehtymisvaikeuksista ei ole raportoituja tietoja.

Synnytysongelmat

Yksittäisiä synnytysongelmia on tiedossa.

Pentujen hoitamiseen liittyvät ongelmat nartuilla

Annettujen suullisten tietojen mukaan narttujen hoivavietti ja maidontuotanto hyvä.

Pentukuolleisuus

Pentukuolemia on tiedossa, mutta ei ole tarkkaa tietoa määristä/prosenttiosuuksista ja mitkä johtuneet synnynnäisistä vioista tai epämuodostumista ja kuinka monta kuollut muista syistä (esim. herpes).

Synnynnäiset viat ja epämuodostumat

Kitalakihalkioita, vesipäätä (hydrocephalus), napatyriä ja muita tyriä on raportoitu, mutta näiden määrät tai prosenttiosuudet ei ole tiedossa.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Ulkomuotoon liittyvät anatomiset piirteet, jotka altistavat rodun yksilöt sairauksille tai lisääntymis- ja hyvinvointiongelmille

Rodussa ei ole todettu sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavia anatomisia piirteitä.

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Keskeisimmät ongelmakohdat

Kingcharlesinspanielien uhkaavin terveysongelma on sydänvika, mitraaliläpän vuotaminen. Sairaus on perinnöllinen ja sen esiintyvyyteen voidaan vaikuttaa jalostuksella. Näin on tehtykin, sillä suuntaus sairauden ilmaantuvuuteen on laskeva. Lähes kaikilla pienikokoisilla roduilla on suurentunut riski sairastua mitraaliläpän vuotamiseen.

4.4. Ulkomuoto

Rotumääritelmä

Ryhmä: 9 FCI:n numero: 128 Hyväksytty: FCI 19.01.2011 Kennelliitto 3.10.2011

KINGCHARLESINSPANIELI (KING CHARLES SPANIEL)

Alkuperä- ja vastuumaa: Iso-Britannia

KÄYTTÖTARKOITUS: Seura- ja kääpiökoira.

FCI:N LUOKITUS: Ryhmä 9 seura- ja kääpiökoirat, alaryhmä 7 englantilaiset kääpiöspanielit Käyttökoetulosta ei vaadita.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Tämä ilmiselvästi cavalier kingcharlesinspanielille sukua oleva rotu tunnetaan joissakin maissa "englanninkääpiöspanielina" (English Toy Spaniel). Nimensä se sai koiralta, joka oli Englannin kuningas Kaarle II:n suuri suosikki. Kääpiöspanielit ovat olleet pitkään omistajiensa hellimiä lemmikkejä sekä Englannissa että Manner-Euroopassa. Spanielityyppi on peräisin lintukoiraesivanhemmilta, joiden kokoa jalostettiin pienemmäksi. Itse asiassa nämä koirat olivat varakkaiden omistajiensa hemmottelemia pieniä metsästyskoiria, joita rakastettiin niiden seurallisuuden vuoksi. Risteytykset itämaisten kääpiökoirien kanssa toivat rotuun tyypillisen päänmuodon.

YLEISVAIKUTELMA: Hienostunut, tiivisrakenteinen ja tanakka.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Iloinen ja älykäs kääpiöspanieli, jolla on selvästi kupolimainen pää.

Pidättyväinen, lempeä ja omistajiinsa kiintyvä.

PÄÄ Kallo: Kohtuullisen suuri suhteessa koiran kokoon, kupolimainen ja täyteläinen silmien yläpuolelta.

Otsapenger: Selvästi erottuva. Kirsu: Musta, lyhyt ja ylöspäin kalloa kohti kääntynyt; sieraimet ovat suuret ja avonaiset. Kuono-osa: Neliömäinen, leveä ja syvä, ylöspäin kääntynyt. Huulet: Edestä tiiviisti sulkeutuvat ja kaunismuotoiset. Leuat / purenta: Alaleuka on leveä. Lievä alapurenta. Ulostyöntövä kieli on vakava virhe. Posket: Silmien alta erittäin täyteläiset. Silmät: Suhteellisen suuret ja tummat, kaukana toisistaan, edestä katsottuna kasvolinjan puolivälissä sijaitsevat; miellyttävä ilme. Korvat: Alas kiinnittyneet, melko poskenmyötäisinä riippuvat, erittäin pitkät ja runsashapsuiset.

KAULA: Keskipitkä ja kaareutuva; pään asento on ylväs.

RUNKO Selkä: Lyhyt ja vaakasuora. Rintakehä: Leveä ja syvä.

HÄNTÄ: Typistäminen aiemmin sallittu. Typistetty: Runsashapsuinen, asennoltaan ei selkälínjan yläpuolella eikä selän päällä. Typistämätön: Runsashapsuinen, asennoltaan ei selkälínjan yläpuolella eikä selän päällä; tasapainossa kokonaisuuden kanssa.

RAAJAT ETURAAJAT: Lavat: Viistot. Kyynärpäät: Tiiviisti rungonmyötäiset, eivät sisään- eivätkä ulospäin kiertyneet. Kyynärvarret: Lyhyet ja suorat. Ranteet: Jäntevät. Etukäpälät: Tiiviit, vahvapäkiäiset ja runsaskarvaiset, pyöreät ns. kissankäpälät. Varpaat ovat hyvin kaareutuneet. TAKARAAJAT: Takaraajat ovat riittävän lihaksikkaat, jotta liikunta on tehokasta. Polvet: Hyvin kulmautuneet. Kintereet: Matalat ja hyvin kulmautuneet. Välijalat: Takaa katsottuna suorat, kintereet eivät sisään- eivätkä ulospäin kääntyneet. Takakäpälät: Tiiviit, vahvapäkiäiset ja runsaskarvaiset, pyöreät ns. kissankäpälät. Varpaat ovat hyvin kaareutuneet.

LIIKKEET: Vapaat, toimeliaat ja tyylikkää, takaliikkeissä on hyvä työntö. Terveet liikkeet ovat erittäin toivottavat.

KARVAPEITE: Karva: Pitkää, silkistä ja suoraa, loiva laineisuus on sallittua, kiharuus ei koskaan. Raajat, korvat ja häntä ovat runsashapsuiset. VÄRI: Musta punaruskein merkein (black and tan): Syvä, kiiltävän musta, jossa kirkkaan mahonginpunaiset merkit kuonossa, raajoissa, rinnassa, korvien sisäpinnalla, hännän alapuolella ja täplinä silmien yläpuolella. Valkoinen laikku rinnassa on virhe. Kolmivärinen (tricolour): Helmenvalkoa pohjaväri, jossa tasaisesti jakautuneita mustia laikkuja, kirkkaan punaruskeat (tan) merkit poskissa, korvien sisäpinnalla, hännän alapuolella ja täplinä silmien yläpuolella. Silmien välissä on leveä valkea piirto, joka jatkuu otsalle. Blenheim: Helmenvalkoa pohjaväri, jossa tasaisesti jakautuneita kastanjanpunaisia laikkuja. Leveä ja selvä otsapiirto, keskellä kalloa tulisi olla kolikon kokoinen, kirkkaan kastanjanpunainen täplä. Ruby: Yksivärinen, syvän kastanjanpunainen. Valkoinen laikku rinnassa on vakava virhe.

KOKO Paino: 3,6–6,3 kg.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen ja sen vaikutukseen koiran terveyteen ja hyvinvointiin.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET: • Vihaisuus tai liiallinen arkuus • Selvästi epänormaali rakenne tai käyttäytyminen HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittyntä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

Jalostukseen tulee käyttää vain toiminnallisesti ja kliinisesti terveitä, rakenteeltaan rodunomaisia koiria.

Taulukko 4: Rodun koirien näyttelykäynnit (jalostus.kennelliito.fi)

2016							
	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Junioriluokka	74% (53 tulosta)	19% (14 tulosta)	4% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	1% (1 tulosta)	1% (1 tulosta)	72 tulosta
Nuorten luokka	78% (31 tulosta)	12% (5 tulosta)	8% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	40 tulosta
Avoin luokka	77% (37 tulosta)	19% (9 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	48 tulosta
Käyttöluokka	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Valioluokka	86% (93 tulosta)	9% (10 tulosta)	2% (2 tulosta)	3% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	108 tulosta
Veteraaniluokka	57% (4 tulosta)	14% (1 tulosta)	29% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	7 tulosta
Yhteensä	79% (218 tulosta)	14% (39 tulosta)	4% (11 tulosta)	1% (3 tulosta)	1% (3 tulosta)	0% (1 tulosta)	275 tulosta
2017							
	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Junioriluokka	71% (17 tulosta)	17% (4 tulosta)	4% (1 tulosta)	4% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	4% (1 tulosta)	24 tulosta
Nuorten luokka	77% (30 tulosta)	21% (8 tulosta)	3% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	39 tulosta
Avoin luokka	68% (32 tulosta)	28% (13 tulosta)	4% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	47 tulosta
Käyttöluokka	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Valioluokka	92% (79 tulosta)	8% (7 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	86 tulosta
Veteraaniluokka	87% (20 tulosta)	13% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	23 tulosta
Yhteensä	81% (178 tulosta)	16% (35 tulosta)	2% (4 tulosta)	0% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (1 tulosta)	219 tulosta
2018							
	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta

Junioriluokka	57% (36 tulosta)	41% (26 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	63 tulosta
Nuorten luokka	92% (11 tulosta)	8% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	12 tulosta
Avoin luokka	65% (17 tulosta)	27% (7 tulosta)	4% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	4% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	26 tulosta
Käyttöluokka	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Valioluokka	95% (52 tulosta)	5% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	55 tulosta
Veteraaniluokka	93% (13 tulosta)	7% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	14 tulosta
Yhteensä	76% (129 tulosta)	22% (38 tulosta)	1% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	1% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	170 tulosta

2019

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Junioriluokka	57% (37 tulosta)	34% (22 tulosta)	5% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	3% (2 tulosta)	65 tulosta
Nuorten luokka	68% (26 tulosta)	21% (8 tulosta)	5% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	5% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	38 tulosta
Avoin luokka	70% (33 tulosta)	26% (12 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	47 tulosta
Käyttöluokka	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Valioluokka	90% (71 tulosta)	9% (7 tulosta)	1% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	79 tulosta
Veteraaniluokka	90% (28 tulosta)	6% (2 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	3% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	31 tulosta
Yhteensä	75% (195 tulosta)	20% (51 tulosta)	2% (6 tulosta)	0% (1 tulosta)	2% (5 tulosta)	1% (2 tulosta)	260 tulosta

2020

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Junioriluokka	67% (12 tulosta)	33% (6 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	18 tulosta
Nuorten luokka	60% (3 tulosta)	20% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	20% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	5 tulosta
Avoin luokka	84% (16 tulosta)	16% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	19 tulosta
Käyttöluokka	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta

Valioluokka	85% (11 tulosta)	8% (1 tulosta)	8% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	13 tulosta
Veteraaniluokka	88% (7 tulosta)	12% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	8 tulosta
Yhteensä	78% (49 tulosta)	19% (12 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	0% (0 tulosta)	63 tulosta
Yhteensä	78% (769 tulosta)	18% (175 tulosta)	2% (24 tulosta)	1% (5 tulosta)	1% (10 tulosta)	0% (4 tulosta)	987 tulosta

Rodun koirien jalostustarkastukset

Suomen Kennelliiton ohjeiden mukaisia jalostustarkastuksia on järjestetty satunnaisesti Kingcharlesin spanieli ry:n kesäpäivien yhteydessä. Koirien pieni määrä ja sijoittuminen etelään ja pohjoiseen tekee tarkastusten järjestämisen vaikeaksi. Tähän mennessä on järjestetty kaksi jalostustarkastusta, viimeksi kesällä 10.8.2013. Tarkastukset on tehnyt ulkomuototuomari Marja Kurittu.

Rodun tilaa arvioidaan myös koiranäyttelyiden perusteella; RKO-raportit.

Ulkomuoto ja rodun käyttötarkoitus

Kingcharlesinspanieli on puhtaasti seurakoiraa. Koiranäyttelyiden lisäksi näiden koirien kanssa harrastetaan myös jonkin verran agilityä. Iloinen ja älykäs kingcharlesinspanieli on lempeä ja omistajiinsa kiintyvä, välillä pidättyväinen ja ehkä varautunut kääpiökoira. Se voi myös puolustaa omistajaansa. Kingcharlesinspanielilla varautuneisuus tarkoittaa sitä, että koira ei ole aggressiivinen eikä arka, mutta haluaa tutustua vieraisiin ihmisiin ja toisiin koiriin omilla ehdoillaan toisin kuin serkkunsa cavalier kingcharlesinspanieli, joka poikkeuksetta rakastaa kaikkia tasapuolisesti. Tämän rodun osalta varautuneisuus tarkoittaa sitä, että koira voi vierastaa uusia kontakteja, mutta se ei kuitenkaan saa olla aggressiivinen tai arka. Suurin osa kingcharlesinspanieleista on hyväluonteisia, mutta tässäkin rodussa poikkeuksia löytyy. Muutama rodun edustaja on saanut näyttelyissä hylätyn luonteensa vuoksi, koska ei ole antanut tuomarin koskea itseensä pöydällä tai on jopa yrittänyt purra. Vaikka tämä liian voimakas varautuneisuus on yleensä mennyt ohi iän myötä, tulee jalostuksessa välttää kahden aran tai aggressiivisen koiran yhdistämistä ja pyrkiä avoimempaan luonteeseen. Kingcharlesinspanieli kiintyy omistajaansa todella syvästi ja on yleensä ns. yhden isännän/emännän koira, mutta sopeutuu hyvin myös perhekoiraksi.

Keskeisimmät ongelmakohdat

Ulkomuotoon liittyviä kehityskohteita ovat huomion kiinnittäminen oikeaan selän pituuteen ja kylkikaarien riittävään pyöreyyteen. Riittävän pulleat posket ja riittävän pitkä kaula ovat myös huomiota vaativia ulkomuotoseikkoja. Mihinkään näistä kehityskohteista ei liity terveydellisiä uhkia.

5. YHTEENVETO AIEMMAN JALOSTUKSEN TAVOITEOHJELMAN TOTEUTUMISESTA

Rodun edellisen jalostuksen tavoiteohjelman voimassaolokausi

2010-2014. Ensimmäisen tavoiteohjelman jälkeen ei ole pienten yhdistysresurssien vuoksi kyetty uusimaan ohjelmaa. Tosin on todettu, että tavoitteet ovat säilyneet tähän saakka samoina.

Rodun ensimmäisen tavoiteohjelman voimassaolokausi

2010-2014.

Edelliseen tavoiteohjelmaan kirjatut jalostustavoitteet sekä niiden toteutuminen

Tavoite	Toimenpide	Tulos
terve sydän	virallinen sydäntarkastus yli 1-vuotiaalle koiralle ja sen jälkeen vuoden välein. Jalostukseen tulee käyttää terveysydämissiä koiria, mutta urosta, jolla todettu sivuääni yli 7-vuotiaana, voidaan käyttää jalostukseen	Sydäntutkimuksia on tehty enenevässä määrin jalostukseen käytettäville yksilöille.
terveet silmät	virallinen silmätarkastus tehdään yli 1-vuotiaalle koiralle ja sen jälkeen 3 vuoden välein. Perinnöllisten silmäsairauksien osalta jalostukseen hyväksytään koira, jolla on RD1 tai PHTVL/PHPV aste 1, mutta tässä tapauksessa toisen osapuolen tulee olla täysin terve näiden sairauksien osalta	Silmätutkimuksia on tehty enenevässä määrin jalostukseen käytettäville yksilöille.
Rodunomainen luonne, olemus, liikkeet ja rakenne	koiralla tulee olla virallinen hyväksytty näyttelytulos	Näyttelykäynnit lisääntyneet jalostuskoirien osalta.
Ikäsuositus jalostukseen	nartun tulee olla vähintään 15 kk ja enintään 8 vuotta astutushetkellä. Uroksen on oltava vähintään 12 kk astutushetkellä	Ikäsuositus toteutunut.
Luonnollinen synnytys	jalostukseen ei tule käyttää narttua, joka on keisarileikattu kaksi kertaa	Todennäköisesti toteutunut mutta vahvistettua tietoa ei ole saatavilla.

Uroksella suositellaan olevan elinaikanaan korkeintaan 10 jälkeläistä. Jalostusmateriaalin vähäisyyden vuoksi suositellaan, ettei samaa urosta käytetä nartuille, jotka ovat läheistä sukua keskenään, jotta geenipohja pysyisi mahdollisimman laajana.

Jalostuksen ulkopuolelle jäävien koirien osuus

Karkeasti arvioiden 4/5 osaa koirista jää jalostuksen ulkopuolelle.

Jalostussuositusten ajantasaisuuden arviointi

Pienen Kingcharlesinspanieli ry:n hallitus toimii kokoonpanossaan myös rodun jalostus- ja terveystoimikuntana. Hallitus tekee JTO.arvioinnit resurssiensa mukaan.

6. JALOSTUKSEN TAVOITTEET JA TOTEUTUS

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Jalostuspohja

Tavoitteena on vähintään säilyttää nykyinen populaatio ja pyrkiä siihen, että kaikki pennut rekisteröidään vastuullisten kasvattajien toimesta, jotka kaikki seuraavat annettuja suosituksia. Rodun geenipooli on

maailmanlaajuisesti pieni ja viime vuosiin saakka rodun jalostuspohjan laajuus on ollut turvattu Iso-Britannian kannan tehollisen koon turvin. Kuluneiden viimeisten kahden vuoden (2019 ja 2020) aikana on kuitenkin rekisteröintiluvut kääntyneet selkeään laskuun rodun kotimaassa. On todettava, että rotu on tätä nykyä haavoittuva. Tärkeä tavoite on siis lisätä rodun tunnettavuutta, houkutella potentiaalisia rotuharrastajia rotuyhdistyksen piiriin ja tukea kasvattajia jatkamaan kasvatusta säilyttäen jalostuspohjaa mahdollisimman laajana.

Rodun tehollisen populaatiokokoon kehittymistä tulisi seurata ja tilastoida vuosittain ja tiedottaa kattavasti.

Käyttäytyminen ja luonne

Kingcharlesinspanielin luonne tulee säilyttää rodunomaisena: iloinen, lempeä, vieraita kohtaan hieman pidättyvä, omistajiinsa vahvasti kiintyvä.

Arkoja, pelkoagressiivisia ja liian varautuneita koiria ei tulisi käyttää jalostuksessa. Kasvattajan tulisi lisäksi tunnistaa tyypilliset selkäytimen ontelotaudin (syringomyelia) oireet käyttäytymisessä.

Suositukseen kuuluva hyväksytty laatuarvostelu virallisessa näyttelyssä antaa riittävän vahvistuksen koiran luonteen laadusta.

Käyttöominaisuudet

Kingcharlesinspanieli ei ole käyttökoira käsitteen varsinaisessa merkityksessä. Tärkein käyttöominaisuus on toimia seurakoirana. Lempeän ja älykkään luonteen omaavana rotua voitaisiin laajemmin käyttää myös terapeuteiksi ja kaverikoirana. Tästä on hyviä ja rohkaisevia yksittäisiä kokemuksia.

Lyhytkuonoisuudesta huolimatta rodun yksilöitä on kilpailutettu jälkikoirina tuloksellisesti ja nosework-koulutuksessa on saavutettu hyviä tuloksia.

Terveys ja lisääntyminen

Rodun kokonaisvaltainen terveys ja elinvoimaisuus ovat tärkeimmät jalostustavoitteet uhraamatta lempeää ja iloista rodunomaista luonnetta.

Keskeisimmät terveysongelmat joita tulisi valveutuneella kasvatuksella vähentää:

- sydänsairaudet
- hengitystiesairaudet ja muut BOAS-oireyhtymään liittyvät terveysongelmat

Ulkomuoto

Tavoitteena on säilyttää rodun eloisa ulkomuoto, ilme ja koko rotumääritelmän mukaisesti. Kuitenkin liioittelematta lyhytkuonoisuutta, rakenteen tanakkuutta, silmien tai pään kokoa. Rodun lyhytkuonoisuus on todistettavasti noin kahden vuosisadan takainen. Keskeisiä anatomisia tai rakenteellisia kohtia, joita ei toivota rotuun (koska näihin voi liittyä terveydellistä riskiä):

- liian tanakka ja raskas rakenne (runko ja raajat)
- epäsuora ylälinja
- lyhyt kaula
- liian kapea tai leveä pään kupoli
- korostuneet poimut kirsun yllä
- lyhyet raajat suhteessa runkoon
- ahtaavat sieraimet
- ulkonevat silmät
- iso kieli, joka roikkuu osittain tai kokonaan ulkona

- selkeästi kuultavat hengityssään
- normaalista poikkeavat liikkeet

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suosituksien jalostukseen käytettävien koirien ja yhdistelmien ominaisuuksista

Halutut jalostusvalintakriteerit:

- terveys, pitkäikäisyys, rodunomainen luonne
- rodun perimän monimuotoisuutta ja geenipoolia ylläpitävät yhdistelmät
- hyväksytty näyttelytulos
- luonnollinen synnytys

Ei-toivottua jalostuksessa:

- arka, liian varautunut tai poikkeava luonne
- sukusiitos
- samojen yhdistelmien toisto
- terveyshistorialtaan tuntemattomat koirat

JALOSTUKSEN OHJESÄÄNTÖ:

- Virallinen silmä-, polvi- ja sydäntutkimus sekä hyväksytty kävelytesti, jotka suoritettu ennen astutusta.
- Jos koiralla todettu vakava periytyvä silmälöydös (ECVOn listaama sairaus) ei tätä koiraa suositella jalostukseen. Jos silmämuutokset ovat lieviä, ei suositella yhdistämään koiria, joilla on sama lievä silmämuutos
- koiria, jolla on todettu sydäntutkimuksessa sivuääniä, ei suositella jalostukseen. Eläinlääkärin diagnostisoimaa sydänsairasta koiraa ei suositella jalostukseen
- koiraa, joka on saanut polvitutkimuslausunnon 3 tai 4, ei suositella jalostukseen. Muissa tapauksissa suositukset ovat seuraavat:

polvi- lausunto	0/0	0/1	1/1	0/2, 1/2, 2/2
0/0				
0/1				?
1/1				
0/2, 1/2,2/2		?		

 suositeltava
 ? erityistapauksessa*
  ei suositella

*) erityistapaus olisi yhdistelmä joka muilta osin täyttää jalostussuositukset (muut ominaisuudet) ja yhdistelmä edistäisi monimuotoisuutta kannassa.

- suoritetun kävelytestin luokituksen mukaan suositeltavat yhdistelmät ovat:

BOAS	0	1	2	3
0				
1				
2			?	
3				

 suositeltava
 ? erityistapauksessa*
  ei suositella

*) erityistapaus olisi yhdistelmä, joka muilta osin täyttää jalostussuositukset (muut ominaisuudet) ja yhdistelmä edistäisi monimuotoisuutta kannassa.

- Uros ja narttu ovat astutushetkellä molemmat täyttäneet 2 vuotta (24 kuukautta).
- Uroksella ja nartulla on virallisesta näyttelystä vähintään hyväksytty laatuarvostelu

- Sukusiitoskerroin suositellaan olevan korkeintaan 7,00 %, ottaen huomioon 4 sukupolvea.
- muilta osin suositellaan noudatettavan Suomen Kennelliiton ohjeita.

Suositus yksittäisen koiran maksimijälkeläismäärälle

Nartuille ei annettu maksimi jälkeläismäärää. Uroksella tulisi olla maksimissaan 20 jälkeläistä elinaikanaan.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Rotuyhdistys panostaa yhteistyöhön rotujärjestönsä Suomen Kääpiökoirat ry:n (SKKY) kanssa. Rotuyhdistys pyrkii myös yhteistyöhön muiden eurooppalaisten kingcharlesinspanieli-rotuyhdistysten kanssa, hyödyntäen heidän kokemuksiaan, tutkimuksia ja kyselyjä rodun parissa. Rotuyhdistys jakaa jalostustietoutta omassa jäsenlehdessään ja kotisivuillaan.

Rotuyhdistys tukee virallisia terveystutkimuksia seuraavasti:

- silmätarkastus 10,00 €
- polvitarkastus 5,00 €
- sydäntarkastus 3,00 €
- kävelytesti 20,00 €

Summa myönnetään yhdistyksen jäsenen jokaiselle koiralle hakemuksen perusteella 1 tarkastus/kalenterivuosi. Yhtä koiraa voidaan yhden kalenterivuoden aikana sponsoroida siis yhteensä 38,00 €.

Lisäksi tuetaan kallon- ja kaularangan muutosten (syringomyelien/selkäytimen ontelotaudin tutkimiseen) magneettikuvausta 50,00 €/koira korkeintaan 10 koiralle vuosittain. Tuki maksetaan omistajalle, mikäli yhdistys saa tutkimuksen tehneen eläinlääkärin lausunnon kuvauksesta.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Rodun jalostuksen suurimmat uhat ja mahdollisuudet

Suurin uhka on tälle jalostustyölle omistautuneiden henkilöiden pieni määrä. Seuraava uhka on pienentynyt jalostuspohja.

Varautuminen ongelmiin

Rotuyhdistyksen tulee jatkossakin satsata rodun tunnettavuuden lisäämiseen. Jäsenhankintakampanja on ajankohtainen. Pyrkimyksenä on myös tuoda laajemmin yhteen rodun harrastajat ja tiedottaa laajemmin jalostuksen tavoitteista. Järjestetään jäsenille jokavuotinen kesäpäivä, pyritään julkaisemaan mahdollisimman hyvätasoinen jäsenjulkaisu ja ylläpitämään Facebook-ryhmää, jotka houkuttelevat vanhoja ja uusia jäseniä aktiivisemmin mukaan toimintaan.

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

2021	Hyväksytään uusi jalostuksen tavoiteohjelma ja tiedotetaan siitä laajasti Järjestetään kävelytestejä ja tuetaan edelleen terveystarkastuksia.
2022	Tiedotetaan jalostuksen tavoiteohjelmasta. Terveystarkastusten seuranta, tilastointi ja tiedottaminen. Tuetaan terveystarkastuksia. Järjestetään jäsenille rotuun liittyviä tilaisuuksia mahdollisuuksien mukaan. Järjestetään jalostustarkastus.
2023	Rakennetaan PEVISA-ohjelma ja käydään keskustelua asiasta mahdollisimman laajasti. Järjestetään kävelytestejä. Tuetaan terveystarkastuksia. Järjestetään jäsenille rotuun liittyviä tilaisuuksia mahdollisuuksien mukaan. Terveystarkastusten seuranta, tilastointi ja tiedottaminen.
2024	Esitetään PEVISA-ohjelma yhdistyksen vuosikokoukselle. Terveystarkastusten seuranta, tilastointi ja tiedottaminen. Tuetaan terveystarkastuksia. Järjestetään jäsenille rotuun liittyviä tilaisuuksia mahdollisuuksien mukaan.
2025	Jalostuksen tavoiteohjelman arviointi ja uuden ohjelman tekeminen, saadun kokemuksen perusteella. Tuetaan terveystarkastuksia.

JTO:n vaikutuksen seuraaminen

Yhdistys seuraa tilannetta ja opastaa rodun harrastajia mahdollisimman laajasti.

7. LÄHTEET

Birchall, M. Joyce 1960 (reprint 1970) KING CHARLES SPANIELS. W & G Foyle LTD.

Cambridge Veterinary School, BOAS Research: <https://www.vet.cam.ac.uk/boas>

ECVO manual: <https://www.ecvo.org/hereditary-eye-diseases/ecvo-manual.html>

Hytönen, Marjo K. et al. 2009 Ancestral T-Box Mutation Is Present in Many, but Not All, Short-Tailed Dog Breeds. Journal of Heredity 2009:100(2):236-240 doi:10.1093/jhered/esn085.

Kiviranta, Anna-Mariam 2019 Syringomyelia ja kallo-kaularankaliitoksen rakenteelliset poikkeamat kääpiökoirilla. Luento KoiraExpo 02-2019.

Ladlow, Jane 2019 Brachycephalic Obstructive Airway Syndrome. Luento SKKY Tuusulan Gustavelundissa 30.8.2019.

Lytton, Neville 1911 Toy Dogs and Their Ancestors. London. Duckworth & Co.

Niskanen, Julia E. et al. 2021 Canine DVL2 variant contributes to brachycephalic phenotype and caudal vertebral anomalies. Human Genetics. Published online: <https://doi.org/10.1007/s00439-021-02261-8>

Pennington, Alicia 1989 ROYAL TOY SPANIELS. Great Britain. Bath Press.

Schoenebeck, Jeffrey J. et al. 2012 Variation of BMP3 Contributes to Dog Breed Skull Diversity. PLOS GENETICS August 2012, Volume 8, issue 8, e1002849 (open access online).

Suomen Kennelliiton internet sivut: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys>

KoiraNet Jalostustietojärjestelmä: jalostus.kennelliitto.fi

Kaaviot

Kaavio 1: Kingcharlesinspanielien rekisteröinnit Suomessa 2011 - 2020.

Kaavio 2: Kingcharlesinspanielin keskimääräinen jalostuskäytön ikä 2011-2020.

Kaavio 3: Kingcharlesinspanielin keskimääräinen sukusiitosprosentti vuosilta 2006-2020.

Kaavio 4: Jalostuskäyttö/sukupolvi 2006 – 2020.

Kaavio 5: Sydäntutkimustulokset 2009-2020.

Kaavio 6: Silmätutkimusten tulokset vakavuusasteittain 2010-2020.

Kaavio 7: Todeutet löydökset silmätutkimuksista 2010-2020.

Kaavio 8: Polvitutkimustilastot vuosilta 2010-2020.

Kaavio 9: Tulokset kävelytestatuista kingcharlesinspanieleista 2018-2020.

Taulukot

Taulukko 1. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 20 urosta.
(jalostus.kennelliitto.fi)

Taulukko 2. Viimeisen 10 vuoden aikana jalostukseen runsaimmin käytetyt 19 narttua.
(jalostus.kennelliitto.fi)

Taulukko 3: Kuolinsyyn tilasto (KoiraNet-jalostustietojärjestelmä)

Taulukko 4: Rodun koirien näyttelykäynnit (KoiraNet-jalostustietojärjestelmä)

8. LIITTEET

Liite 1. Breed Standard, Last updated February 2020

Liite 2. Kingcharlesinspanieli ry:n säännöt

Liite 3. 3 kingcharlesinspanielin MY DOG DNA tutkimustulosten kooste

Liite 4. Silmätutkimustulokset 2011-2020

LIITE 1. Breed standard 2020

Breed Standard

Last updated February 2020

A Breed Standard is the guideline which describes the ideal characteristics, temperament and appearance including the correct colour of a breed and ensures that the breed is fit for function. Absolute soundness is essential. Breeders and judges should at all times be careful to avoid obvious conditions or exaggerations which would be detrimental in any way to the health, welfare or soundness of this breed. From time to time certain conditions or exaggerations may be considered to have the potential to affect dogs in some breeds adversely, and judges and breeders are requested to refer to the Breed Watch section of the Kennel Club website here <http://www.thekennelclub.org.uk/services/public/breed/watch> for details of any such current issues. If a feature or quality is desirable it should only be present in the right measure. **However if a dog possesses a feature, characteristic or colour described as undesirable or highly undesirable it is strongly recommended that it should not be rewarded in the show ring.**

General Appearance

Refined, compact and cobby.

Characteristics

Happy, intelligent, toy spaniel, with distinctive domed head.

Temperament

Reserved, gentle and affectionate.

Head and Skull

Skull moderately large in comparison to size, well domed, full over eyes. Nose black with large, wide-open nostrils, short and turned up. Stop between skull and nose well defined. Muzzle square, wide and deep, well turned up, lower jaw wide, lips exactly meeting, giving nice finish. Cheeks not falling away under eyes, but well cushioned.

Eyes

Relatively large and dark, set wide apart, eyelids block square to face line, pleasing expression.

Ears

Set on low, hanging quite flat to cheeks, very long and well feathered.

Mouth

Bite should be slightly undershot. Protruding tongue highly undesirable.

Neck

Of medium length; arched giving proud carriage of head.

Forequarters

Legs short, straight. Shoulders well laid back, elbows close to rib cage, turning neither in nor out.

Body

Chest wide and deep, back short and level.

Hindquarters

Sufficient muscle to give positive driving movement, stifles well bent, hocks well let down and defined. Straight when viewed from behind, turning neither in nor out.

Feet

Compact, well padded and feathered, toes well knuckled, round cat-shaped foot, well cushioned, pasterns firm.

Tail

Tail Docking previously optional

Docked: Well feathered, not carried over or above level of back.

Undocked: Well feathered, not carried over or above level of back. In overall balance with the rest of the dog.

Natural short tail (bobtail) and kinked tail tolerated.

Gait/Movement

Free, active and elegant, driving from behind. Sound movement highly desirable.

Coat

Long, silky and straight, slight wave allowed, never curly. Legs, ears and tail profusely feathered.

Colour

Black and Tan: rich glossy black, with bright mahogany-tan markings on muzzle, legs, chest, linings of ears, under tail and spots over eyes. White patch on chest undesirable.

Tricolour: ground pearly white, with well distributed black patches, brilliant tan markings on cheeks, linings of ears, under tail and spots over eyes. Wide white blaze between eyes and up forehead.

Blenheim: ground pearly white, with well distributed chestnut-red patches. Wide, clear

blaze with the 'spot' in centre of skull, should be a clear chestnut red mark about the size of a penny.

Ruby: whole coloured, rich chestnut red. White patch on chest highly undesirable.

Size

Weight: 3.6-6.3 kgs (8-14 lbs).

Faults

Any departure from the foregoing points should be considered a fault and the seriousness with which the fault should be regarded should be in exact proportion to its degree and its effect upon the health and welfare of the dog and on the dog's ability to perform its traditional work.

Note

Male animals should have two apparently normal testicles fully descended into the scrotum.

LIITE 2. Kingcharlesinspanieli ry:n säännöt, hyväksytty 2005

KINGCHARLESINSPANIELI R.Y.

YHDISTYSSÄÄNNÖT

1. Yhdistyksen nimi

Yhdistyksen nimi on Kingcharlesinspanieli r.y

2. Yhdistyksen kotipaikka ja toiminta-alue

Yhdistyksen kotipaikka on Helsinki. Yhdistyksen toiminta-alue on koko maa

3. Yhdistyksen kieli

Yhdistyksen kieli on suomi.

4. Toiminnan tarkoitus

Yhdistyksen toiminnan tarkoituksena on edistää kingcharlesinspanielirotuisten koirien jalostusta ja kasvatusta ja rodun tunnetuksi tekemistä.

Yhdistys toteuttaa tarkoitustaan tekemällä rotua ja koko kennelharrastusta koskevaa valistustyötä sekä asianharrastajien että yleisön keskuudessa järjestämällä keskustelu-, neuvonta- ja koulutustilaisuuksia, näyttelyitä, kursseja sekä muita vastaavia rodun ja koko kennelharrastuksen hyväksi toimivia tapahtumia.

Yhdistys voi harjoittaa myös alan julkaisutoimintaa.

Yhdistys seuraa kenneltoiminnan kehitystä niin kotimaassa kuin ulkomaillakin, varsinkin edustamansa rodun osalta.

5. Varojen hankinta

Varoja toimintansa tukemiseksi yhdistys hankkii perimällä liittymis- ja jäsenmaksuja, joiden suuruudesta määrää yhdistyksen syyskokous.

Yhdistys voi toimeenpanna asianmukaisella luvalla myös rahankeräyksiä, arpajaisia, juhlia sekä ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja.

6. Yhdistyksen jäsenyys

Yhdistyksen hallitus hyväksyy vuosi-, nuoriso-, perhe- ja pentuejäsenen tämän anottua jäsenyyttä

Vuosijäseneksi voi liittyä yhdistyksen toiminnasta kiinnostunut 18 vuotta täyttänyt henkilö. Nuorisojäseneksi voi liittyä henkilö, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta.

Perhejäseneksi voi liittyä henkilö, jonka joku muu saman perheen jäsen on yhdistyksen vuosi- tai nuorisojäsen.

Pentuejäseneksi voi koiran kasvattaja ilmoittaa kasvattiensa omistajat näiden suostumuksella. Kasvattaja maksaa pentuejäsenen liittymisvuoden liittymis- ja jäsenmaksun.

Pentuejäsenyys on voimassa liittymisvuoden, jonka jälkeen hallituksen on muutettava se jäsenen suostumuksella yhdistyksen muuksi jäsenyydeksi tai tehtävä pentuejäsenyyden päättämisestä erottamispäätös.

Hallituksen yksimielisen ehdotuksen perusteella voi varsinainen kokous kutsua kunniajäseneksi henkilön, joka erityisen ansiokkaasti on edistänyt yhdistyksen tarkoitusperien toteuttamista.

Vuosi-, nuoriso-, perhe- ja pentuejäseneltä perittävän vuotuisen jäsenmaksun sekä liittymismaksun suuruudesta päättää syyskokous. Jäsenmaksu voi olla erisuuruinen eri jäsenryhmille. Kunniajäseneltä ei peritä jäsen- eikä liittymismaksua.

Jäsenen halutessa erota yhdistyksestä, on siitä tehtävä kirjallinen ilmoitus yhdistyksen hallitukselle tai sen puheenjohtajalle tai ilmoitettava erosta yhdistyksen kokouksen pöytäkirjaan.

Jäsen voidaan erottaa yhdistyksen hallituksen päätöksellä, jos hän ei ole suorittanut jäsenmaksuaan toimintavuoden maaliskuun loppuun mennessä, rikkoo muuten yhdistyksen sääntöjä vastaan tai jos hän menettelyllään yhdistyksessä tai sen ulkopuolella on huomattavasti vaikeuttanut yhdistyksen toimintaa, toiminut hyvien kenneltapojen vastaisesti tai erotettu Suomen Kennelliitto-Finska Kennelklubben ry:stä.

Erotetulla jäsenellä ei ole oikeutta yhdistyksen varoihin eikä hänen jäsenmaksuaan palauteta. Mikäli erotettu jäsen haluaa uudelleen liittyä yhdistyksen jäseneksi, on hänen suoritettava sekä liittymis- että jäsenmaksu.

7. Yhdistyksen toimintavuosi, tilikausi ja kokoukset

Yhdistyksen toimintavuosi ja tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös tarvittavine asiakirjoinen ja hallituksen vuosikertomus on annettava tilintarkastajille tammikuun loppuun mennessä. Tilintarkastajien tulee antaa kirjallinen lausuntonsa viimeistään neljä (4) viikkoa ennen vuosikokousta

Yhdistys kokoontuu vuosittain kahteen varsinaiseen kokoukseen; syyskokoukseen marraskuussa ja vuosikokoukseen maaliskuussa. Ylimääräinen kokous voidaan kutsua koolle hallituksen päätöksellä tai kun 1/10 äänioikeutetuista jäsenistä sitä vaatii hallitukselta määrätyn asian käsittelemistä varten.

Kokouskutsut julkaistaan yhdistyksen jäsenlehdessä tai toimitetaan jäsenistölle kirjallisesti vähintään 14 vrk ennen kokousta.

Jos jäsen haluaa jonkin asian varsinaisen kokouksen käsiteltäväksi, on siitä tehtävä kirjallinen esitys hallitukselle vähintään yksi (1) kuukausi ennen kokousta.

Kokouksessa on jokaisella läsnä olevalla vuosijäsenellä, perhejäsenellä, pentuejäsenellä ja kunniajäsenellä äänioikeus. Nuorisojäsenellä ei ole äänioikeutta yhdistyksen kokouksessa. Kokouksessa käsiteltävistä asioista äänestettäessä asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. äänten mennessä tasan ratkaisee vaaleissa ja lippuäänestyksessä arpa, muissa asioissa kokouksen puheenjohtajan mielipide.

8. Varsinaisissa kokouksissa käsiteltävät asiat

Syyskokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- Kokouksen avaus
- Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valitseminen
- Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden sekä osanottajien toteaminen
- Kahden pöytäkirjantarkastajan ja ääntenlaskijoiden valitseminen
- Yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan valitseminen
- Hallituksen jäsenten valitseminen erovuoroisten tilalle ja varajäsenten valitseminen.
- Kahden tilintarkastajan ja heidän varamiehensä valitseminen
- Jäsen- ja liittymismaksuista päättäminen seuraavalle toimintavuodelle
- Toimintasuunnitelman ja talousarvion vahvistaminen
- Hallituksen esittämät muut asiat tai kokouskutsussa mainitut asiat
- Jäsenten esittämät asiat, mikäli niistä on hallitukselle kirjallisesti ilmoitettu viimeistään 1 kk ennen syyskokousta ottaen huomioon yhdistyslain 24 §:n määräykset.

Vuosikokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

- Kokouksen avaus
- Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valitseminen
- Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden sekä osanottajien toteaminen
- Kahden pöytäkirjantarkastajan ja ääntenlaskijoiden valitseminen
- Toimintakertomuksen, tilinpäätöksen ja tilintarkastajien lausunnon esittely
- Toimintakertomuksen hyväksyminen, tilinpäätöksen vahvistaminen sekä päättäminen tili- ja vastuuvapauden myöntämisestä hallitukselle
- Hallituksen esittämät muut asiat tai kokouskutsussa mainitut asiat
- Jäsenten esittämät asiat, mikäli niistä on hallitukselle kirjallisesti ilmoitettu viimeistään

1 kk ennen vuosikokousta

9. Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen asioita ja taloutta hoitaa hallitus, jonka muodostavat puheenjohtaja ja kuusi (6) muuta varsinaista jäsentä. Lisäksi hallituksella on kaksi varajäsentä. Hallituksen toimikausi on kalenterivuosi.

Puheenjohtaja valitaan yhdeksi toimikaudeksi kerrallaan ja muut varsinaiset jäsenet kahdeksi toimikaudeksi siten, että kolme (3) varsinaista jäsentä on vuosittain erovuorossa. Varajäsenet valitaan yhdeksi toimikaudeksi.

Hallitus valitsee vuosittain jäsentensä keskuudesta varapuheenjohtajan, sihteerin ja rahastonhoitajan sekä tarpeen vaatiessa jäsensihteerin. Sihteeri, rahastonhoitaja ja jäsensihteeri voidaan valita myös hallituksen ulkopuolelta yhdistyksen jäsenistön keskuudesta.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan tai hänen estyneenä ollessa varapuheenjohtajan kutsusta. Hallitus voi myös kokoontua kun vähintään puolet hallituksen jäsenistä sitä vaatii. Hallitus on päätösvaltainen puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan ja kolmen (3) sen muun jäsenen ollessa saapuvilla. Estyneenä oleva jäsen on velvollinen ilmoittamaan asiasta vähintään kolme (3) päivää ennen kokousta.

Hallituksen päätökset tehdään yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

Yhdistyksen nimen kirjoittavat puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja yhdessä tai jompikumpi yhdessä sihteerin tai rahastonhoitajan kanssa. Hallitus voi määrätä hallituksen varsinaisen jäsenen tai yhdistyksen toimihenkilön kirjoittamaan yhdistyksen nimi yksin.

10. Hallituksen tehtävät

Hallitus johtaa yhdistyksen toimintaa.

Hallitus vastaa ja huolehtii yhdistyksen taloudenhoidosta, juoksevien asioiden hoidosta, kokouskutsuista jäsenistölle, asioiden valmistelusta varsinaisiin kokouksiin, aloitteiden ja esitysten tekemisestä Kingcharlesinspanielia ja koko kenneltoimintaa koskevissa kysymyksissä ja hoitaa yhdistyksen suhdetoimintaa.

Hallitus edustaa yhdistystä, tekee sitoumuksia ja vastaa yhdistyksen puolesta. Hallitus määrää yhdistyksen edustajat kulloinkin kyseeseen tuleviin muihin rotujärjestöihin, keskusjärjestöihin tai kennelpiiriin niiltä osin, joita yhdistyksen syyskokous ei määrää.

Hallitus vahvistaa jalostustoimikunnan jäsenet ja säännöt, ja panee toimeen yhdistyksen kokousten päätökset.

11. Suhteet muihin järjestöihin

Yhdistys kuuluu jäsenenä Suomen Kennelliitto-Finska Kennelklubben r.y:een, Suomen Kääpiökoirayhdistys r.y:een sekä Helsingin Seudun Kennelpiiri r.y:een.

Yhdistys voi kuulua jäsenenä myös muihin koti- tai ulkomaisiin vastaaviin yhdistyksiin.

12. Sääntöjen muuttaminen ja yhdistyksen purkaminen

Päätös sääntöjen muuttamisesta ja yhdistyksen purkamisesta on tehtävä yhdistyksen kokouksessa vähintään kolmen neljäsosan (3/4) enemmistöllä annetuista äänistä.

Kokouskutsussa on mainittava sääntöjen muuttamisesta tai yhdistyksen purkamisesta.

Yhdistyksen purkautuessa käytetään yhdistyksen varat yhdistyksen tarkoituksen edistämiseen purkamisesta päättävän kokouksen määräämällä tavalla. Yhdistyksen tullessa lakkautetuksi käytetään sen varat samaan tarkoitukseen.

13. Yhdistyslaki

Niiltä osin, joita ei näissä säännöissä mainita, noudatetaan yhdistyslakia.

LIITE 3.

Kooste 3 kingcharlesinspanielin My Dog DNA tutkimustuloksista:

1. uros Lacy's Prince Ebony FI54742/13
uros Amanta Christmas Chorus FI10146/15
uros Catli's Prince Of Winter FI21501/16
2. Testattu **BMP3-geenin variantti**; kallonmuoto: pitkä kuono vs lyhyt kuono. Tulos kaikilla kolmella koiralla oli C/C, eli kantavat kahta alleelia, jotka tyypillisiä pitkäkuonoisilla roduilla
3. Rodussa tunnetut perinnölliset sairaudet:
Cavalierkingcharlesinspanielin lihasdystorfia (CKCS-MD) ja
Kuivasilmäisyys- ja kiharakarvaisuusoireyhtymä (CKCSID)
 - kaikki 3 koiraa normaaleja eli eivät kannan näitä testattuja sairauksia, eivätkä myöskään periytä näitä jälkeläisilleen
4. Muut testatut, muissa roduissa esiintyvät ja perinnölliset sairaudet;
verisairaudet (19), silmäsairaudet (24), sydän- ja verisuonisairaudet (1), endokrinologiset sairaudet (1), immunologiset sairaudet (5), munuaissairaudet (11), metaboliset sairaudet (8), lihassairaudet (7), neurologiset sairaudet (28), neuromuskulaariset sairaudet (8), luustosairaudet (12), ihosairaudet (11), lääkeaineherkkyydet (2), muut perinnölliset sairaudet (5).
Kaikki kolme koiraa normaalit eli eivät kannan näitä testattuja sairauksia eivätkä periytä niitä jälkeläisilleen
5. Testatut rakenteelliset ominaisuudet; kaikilla kolmella perimän mukaan normaalit raajojen pituudet, toisin sanoen homotsygootteja tälle ominaisuudelle (D/D) eli eivät kannan *chondrodysplasiaa*. Kaikki kolme eivät kannan luonnon töpöhäntäisyyttä, T-box mutaatiota (C/C),
ja kaikilla kokoon/painoon vaikuttavia geenejä;
 - 3 pienentävästi IGF1, STC2 variantti chr4:39182836, GHR1 variantti E191K, GHR12 variantti P177L geenit
 - ja 2 suurikokoisilla tavatut IGF1R, HMGA2 variantti geenit.

LIITE 4

Kingcharlesinspanielin silmätarkastustulokset vuosilta 2011 - 2020

Diagnoosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Caruncular trichiasis, todettu		2								
Distichiasis, todettu	2	6	5		6	2	1		8	4
Ei todettu perinnöllisiä silmäsairauksia	12	8	10	4	4	3	4		3	1
Iris coloboma, todettu		1								
Kaihin laajuus, lievä		1							1	1
Kaihin laajuus, kohtalainen	2				2					
Kortikaalinen katarakta, todettu	1				2		1		1	1
Linssin etuosan saumalinjan katarakta, todettu		1								
Makroblepharon/silmäluomen ulospäin kiertyminen, todettu				1		1			1	2
Muu iris sairaus, todettu							1			
Muu perinnöllinen silmäsairaus, todettu		1								
Näköhermon coloboma, todettu								1		
Näköhermon vajaakehitys / mikropapilla, todettu		1								
Nukleaarinen katarakta, todettu	1	2			1					
PHTVL/PHPV, sairauden aste 1							1			
PHTVL/PHPV, sairauden aste 2 - 6	1	2	1							
RD, diagnoosi avoin		1								
RD, geograafinen, todettu									1	
RD, multifokaali, todettu					1	1		1	1	
Sarveiskalvon dystrofia/degeneraatio, todettu	3				1	1	1	6	2	2
Silmäluomen sisäänpäin kiertyminen, todettu	2	3	1	1		1		1		
Silmämuutosten vakavuus, kohtalainen		1			1					
Silmämuutosten vakavuus, lievä	3	4	4		1	4	1	4	9	5
Silmämuutosten vakavuus, vakava										1
Synnynnäinen katarakta, todettu		1								
Trichiasis, todettu		2		1		1		1		